Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

HANOI

	1 an	6 mois	3 mois
Indochine	6 $ 00	3 $ 30	1 $ 80
Chine	6 $ 90	3 $ 60	1 $ 80
Europe	12 $ 00	6 $ 60	3 $ 30

Un numéro : 0 $ 05

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm. .	6 $ 00	6 $ 90
Các làng và	»	8 . 00
Các công-sở	»	8 . 00
Sáu tháng. .	3 . 00	3 . 50
Ba tháng . .	1 . 50	1 . 75
Một tháng. .	0 . 50	0 . 60

3 . 00 | 3 . 20 | 3 . 30 | 6 . 00
8 . 00 | 8 . 00 | 9 . 00 | »
1 . 60 | 1 . 60 | 1 . 65 | 3 . 00
0 . 55 | 0 . 55 | 0 . 60 | 1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : T. E. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 francs au centimètre de hauteur, sur 0m 045 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cuộc cải-lương cốt nhờ có người giỏi

II

Và lại, những người chỉ cốt vì tranh ngôi thứ hay là cầu phẩm-trật mà dự vào hội-đồng, coi việc hương-chính, thì chỉ qua loa xong chuyện cho qua tháng qua ngày, dựa dẫm quyền trên để lấy thân lấy thế, miễn là trong làng không có việc gì lôi thôi, quan trên không có điều gì quở trách, thế là đạt được cái mục-đích của mình rồi, còn mong gì có người giữ được công tâm, hiểu được nghĩa-vụ, hết lòng hết sức, lo tính việc lợi ích chung cho dân. Không những là thế, những quân tham làm gian quyệt, lại nhân đó mà làm càn, hoặc là kéo bè kéo đảng cho mạnh thế, hoặc là bới công tìm việc để lấy lòng quan trên, rồi thừa cơ mà chăm mút xéo xén, để cầu mỗi lợi riêng cho mình. Những mối tệ ở các làng vì sự cải-lương mà sinh ra, thật là trăm ngách nghìn đường, không kể sao cho xiết được.

Hai là vì cái địa-vị của hương hội không được tôn quí. Hội-đồng hương-chức là những người dân anh trong làng lại có thế lực, có phẩm vọng, dân công cử ra để giúp việc cải-lương cho làng, hội-đồng hương-chính tức là cái chính phủ nhỏ của một làng, những người có chân ở trong hương hội, tức là những người đại-biểu của dân, bàn-định xếp đặt công việc trong làng và hòa giải phân xử các việc tạp-tụng. Còn đến giao thiệp với quan trên và thừa hành việc quan, đã có tổng-lý chức dịch. Coi vì phẩn nhiều những người có chân hương-hội, chỉ chuyên theo cái mục-đích để mặt đã kể ở trên kia, cử động lắm điều tị ô, làm mất mất cái thể diện và cái giá trị của hương-hội. Vì thế cho nên những người có cái địa-vị cao hay là cái danh giá quí ở trong xã hội, đối với chốn quê cha đất tổ, vẫn sẵn lòng lo việc lợi ích chung, (như các hưu-quan cũng là những người học-thức có danh tiếng to ở trong nước), nhưng vì sợ hạ mất cái phẩm giá của mình, phần nhiều thoái thác mà không dám đứng vào vòng hương-hội.

Ôi! Ở thế kỷ hai mươi này, nước Nam đương buổi tiến-hóa, thì cái tục lệ hủ lậu lưu truyền đã bao nhiêu năm, thật đã đến ngày nên trừ bỏ, cái việc cải, lương hương-chính, thật là một việc hợp thời thế, thuận lòng người, mà không thể nào hoãn được. Nhưng bảo rằng những làng hiện đã cải lương, tục lệ cũ thật đã sửa đổi, thể thức mới thật đã hoàn toàn, lẽ công bằng thật đã rạng ra đôi chút, mối tranh tụng thật đã bớt được ít nhiều, thì chưa ai dám nói quyết như thế. Trừ ra làng nào có được những người chủ trương hương chính, có lòng công chính, có lài mẫn cán, trên biết thể ý quan trên, dưới có tình yêu mến nơi hương đảng, phàm những việc lợi ích, những điều tệ lậu ở chốn thôn quê, đều hết lòng khảo sát, để trù tính cái phương pháp hưng lợi trừ hại, thì hương-chính hương-lục cũng có nhiều sự cải quan. Còn phần nhiều làng thì cải-lương mà lại hóa ra bất lương, quả như dư luận bây giờ thường bàn nói thế.

Người xưa có câu : « Pháp hay phải có người giỏi thì mới thi hành được », vậy mong cho việc cải lương có thành hiệu, thì trước phải cải lương những người coi việc cải-lương. Muốn đạt được cái mục đích ấy, thì trước phải trông vào cái công tâm và cái nghị lực của những người có vị vọng và có thế lực ở các chốn thôn quê, sau phải trông vào cái quyền pháp của chính phủ. Hiện nay ở các làng, cũng thường có các hưu quan hay là những người có học thức, đủ cho quan trên tín trọng, dân em tin phục, để thực hành những công việc cải cách ở trong làng. Bực người ấy nên nghĩ rằng nay gặp cái cơ hội cải lương này, chính là một dịp may cho mình để gây phú : lạc lợi cho chốn quê hương, và đóng góp một vài phần vào đường tiến hóa cho tổ quốc. Há nên chỉ biết thân mình chỉ cầu rảnh lấy thân mình, đối với người làng xóm họ hàng, ngay ở chỗ chôn rau cắt rốn cũng cứ thờ ơ nhạt-nhẽo, ngành mặt làm thinh, bỏ mặc cho những kẻ tư-tưởng hèn học vẫn ít, giờ cái ngón gà cùn ăn quẩn, khiến cho cuộc cải lương không có thành hiệu, cô phụ cái phép hay ý tốt và cái lòng sẵn sóc mong mỏi của chính phủ đã bao nhiêu năm nay.

Cái qui thức cải-lương thì cũng đã là hoàn-thiện, lại có quan thanh-tra thời thường kiểm soát các công việc làm và sổ chi thu, cách phòng giữ cũng rất là nghiêm mật. Nay xin nâng cao thêm cái địa-vị và mở rộng thêm cái quyền hạn của hương-hội, để cho những người có phẩm vọng, hay là có học-thức vui lòng ra giúp việc cải-lương. Hiện nay ở các làng, những người có chân hương-hội, vì việc cải-lương mà được gia thưởng vinh hàm cũng nhiều, nhưng nếu ở làng nào có những người vị vọng cao hay là học-thức giỏi có danh tiếng, mà việc cải-lương xét ra thật có thành hiệu, xin nghĩ một cách ân thưởng cho xứng đáng với cái địa-vị và cái danh giá của những người ấy. Đó cũng là một cách tưởng khuyến cho những người giỏi ra trông nom việc cải-lương. Nếu nhiên làng có được nhiều người có phẩm-vọng hay là có học-thức ra đảm-đương công việc cải-lương, thì các mối tệ mới bỏ đi được, mà các việc lợi ích mới mong lần lượt cử hành, cái kết quả của cuộc cải-lương mới mong có ngày mỹ mãn được.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 25 Juin 1926

Việc nước Pháp

Quốc-vương Tây ban-nha ở Paris

Quốc-vương Tây-ban-nha cùng hoàng-hậu đi xem diễn-kịch ở nhà hát Opéra. Công-chúng nhiệt-thành hoan hô. Ngày mai quốc-vương đi dự tiệc ở dinh thống Hoa.

Hội hàn lâm mỹ-nghệ đã đặt lễ nghênh tiếp quốc-vương, quốc-vương sẽ đọc diễn-văn nói về cái ảnh-hưởng của mỹ-nghệ Pháp đối với Tây ban-nha.

Họ thầy tàu mới

Ngày hôm qua tại Dunkerque đã ha thầy cả ba tàu *Théophile Gautier* của hãng tàu Messageries maritimes. Việc đóng tàu ấy thực là một việc đáng ghi trong sử-ký thương thuyền nước Pháp, vì lần này là lần thứ nhất đóng máy phát-động Diesel trong tàu thủy của Pháp. Hai máy phát-động này mỗi cái 6.000 mã-lực, chế ở các xưởng Sulzer tại Saint-Denis, xưa nay tàu thủy Pháp dùng có cái nào có máy phát-động mạnh như thế.

Kỷ-niệm trận Verdun

Đại-tướng Jardana M. Poincaré và thống-chế Pétain có đến dự lễ kỷ-niệm năm thứ mười trận Verdun.

Tại hội hàn lâm thuộc địa học

Hội Hàn lâm thuộc-địa-học đã bàn lại phòng trị-sự. Trùng-cử: chánh hội: M. Paul Doumer, phó hội: M. Maurice Delafosse, đại-tướng Gonrand, M Getten, bác-sĩ Paul Gouz en.

Một cuộc thi xe đạp

M. Sellier thắng trong đoạn đường từ Dunkerque đến le Havre. Sang về toàn suốt, Van Slembrouck vẫn đứng đầu.

Tại nhà Pháp-quốc ngân-hàng

M. Aupetit, tổng thư ký nhà Pháp-quốc ngân-hàng từ chức.

Một cuộc thi ô tô

Cái thường chạy nhanh của hội *Automobile Club de France* tại trường thi ô-tô về bọn Bugatti được; Gouz đi đồ-đồng một giờ được 109 kilom. 800 được giải. Giải thưởng các xe nhỏ thì về xe hiệu Salmson được, đi đồ-đồng mỗi giờ 104 kilom. 600 m.

Việc nước Đức

Báo *Morgen Post* nói nay mai chánh-phủ và các chánh đảng sẽ điều đình với nhau về việc bãi thưởng cho các sỹ-quan-già. Người ta nói vì đảng xã-hội phản-kháng, có lẽ việc ấy để-xướng không xong. Chánh-phủ phản kháng không ưng việc xin giải tán nghị-viện.

Việc nước Abyssinie

Nước Anh và nước Đức định vận động với nước Abyssinie tại hội Vạn quốc về việc buôn khí-giới và nô-lệ. Hai nước chắc rằng sẽ vận-động được cho chính-phủ nước Abyssinie ưng-thuận các điều kiện trong bản giao-ước Anh-Ý.

Việc nước Thổ

Quan Chưởng-lý ở Smyrne tìm tòa kết án xử tử chín người can vào việc mưu sát Mustapha Kémal Pacha. Trong số ấy có 3 dân nghị-viện.

Việc nước Phi-luật-tân

Hội đồng lập pháp khẩn cấp xin thay thống-đốc quản-lý nhà máy không chịu.

Việc nước Hoa-kỳ

Nghị-viện không ưng bản luật định trợ-cấp cho các nhà thuê đất. Vì sự bàn bạc về việc ấy, làm những người trong đảng cộng-hòa có điều xung đột với nhau. M. Trois, có cả-in trong đảng thợ thuyền định ra công bình việc cấp chủ thuê đất.

Bầu tháng juillet nghị-viện sẽ nghỉ. Đảng dân-chủ dự tính đến kỳ hội-đồng sau thì xin giảm số nhập-cảng.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Ngày 26 Juin

Trương-Ngô vào Bắc-kinh

Nhan-buê-Khánh đã tổ chức, nên *Trương tiên-Lâm đã* vào Bắc-kinh ngày 23 juin rồi. Ngày 24 Ngô cũng đi Bắc-kinh vào. Các đoàn thể ở Bắc-kinh đã chức cuộc hoan nghênh Ngô Trương-Phi là nồng nhiệt.

Ngô Trương định cải chương-trình hội kiến chỉ trong ba ngày thôi, xong rồi sẽ ra khỏi Bắc-kinh ngay.

Tòa nội-các mới

Đô-đốc Khuê thay Nhan-buê-Khánh tổ chức tòa nội-các mới có tuyên ngôn rằng, để chấn-chỉnh quân là tạm quyền mà thôi.

Vì Đô-đốc-Khuê tổ chức nội-các, nên Cố-duy-Quân không chịu nhận bộ ngoại giao, vậy bộ ấy còn phải để viên thế-trưởng tạm quyền.

Một việc kiểm tra nghiêm nhặt trong khi Ngô Trương vào Bắc-kinh

Bộ cảnh-sát tuyên cáo rằng trong khi Ngô Trương vào Bắc-kinh, các tín tức của các báo đăng đều phải do bộ ấy kiểm duyệt đã, rồi mới được phát hiểu. Khi Trương Ngô đến gà không cho các viên ký giả của báo quán vào. Các bộ xuất bản ở các tỉnh giới không cho phát hành vào nội địa.

Ông Gandhi sang giảng học

Nhà Hành-trị đảng cách-mạng Ấn-độ là ông Gandhi (Cam-Bje) vừa rồi có điện cho hội Học-thuật đoàn thể ở Bắc-kinh rằng mùa thu năm nay hay là mùa xuân sang năm ông sẽ sang Trung-hoa đi du-lịch các nơi và sẽ đã diễn giảng về học thuyết của ông.

Nạn chiến-tranh ở Hồ-nam

Hiện ở Hồ-nam quân Đường-sinh-Trí và quân Triệu-hằng Dịch lại đánh nhau để đổi. Các nhà giàu đều kéo nhau đến Vũ-hán để tránh nạn. Tình hình rất là nguy cấp.

(Dịch báo Tân)

VĂN UYỂN

Ngẫu hứng

Đời người khó làm hài ai cả!
Cảm mãi thân đây để lắm rồi.
Danh lợi mà chi thêm mệt mỏi,
Phong-trần trót nợ nỗm đi thôi.

Thân này nào khác cánh bèo trôi,
Nghĩ phận long-đong tưởng ngậm-ngùi
Cười khóc trăm năm ai biết đấy,
Ngẫu hứng quách-quơ mấy vần chơi.

Kim sơn, Nguyễn-văn-Thao.

Nhớ

Dẫu đọc đâm thâm trông nhớ nhà,
Nhớ nhà nhà cảnh biết bao là.
Nhớ quê-quán cũ tình lai láng,
Nhớ mẹ cha già dạ xót xa.
Nhớ chuyện khói-hài trên tổng đó,
Nhớ đường quan lại ngoài vườn hoa.
Nhớ sao nhớ mãi đêm quên ngủ,
Sang sáng tai nghe mấy tiếng gà.

Hoàng-tân-Dân.

Tiếp tục đưa lên pháp-luật

LỜI HỎI. — Của tôi ngày trước có đem cầm cho ông X. một thửa ruộng là 120 quan tiền kêu. Bây giờ tôi đến chuộc thì ông ta bắt phải trả làm 120 đồng bạc theo như giá bạc bây giờ. Nhưng trong văn tự cầm không có nói giá bạc là một quan một đồng. Cầm như lão ông X. đem trình văn tự thì lại trình giá tiền là 120 đồng. Như thế người ấy có phải trả giá không và tôi phải chuộc ruộng theo giá nào?

LỜI ĐÁP. — Vì thửa ruộng ông lão cầm ruộng cầm bằng *tiền kêm* thì lý ưng bây giờ ông cũng phải chuộc bằng tiền kêm. Tiền kêm tuy hiện nhưng cũng không phải là không tìm được.

Người chủ nợ đem trình văn tự theo giá là 120 đồng thì chủ ruộng có quan ngại gì đến mấy nợ của ông, ông cứ lấy tiền kêm chứ không phải trả bạc. Số văn tự vào nỗ như giá bạc là tại ở có giá bạc là một quan, chứ người chủ nợ cũng không phải tội gì.

— Nếu ông không tìm được tiền kêm để trả nợ thì ông có thể trả bằng xu cũng được, cứ tính mỗi quan là 5 hào. Giá một quan 5 hào ấy là giá cân các tên tiền xưa nay vẫn định như thế để xử những việc kiện giống như việc của ông.

Ph.h-L.

Những phiếu công-thái sáu triệu đồng trúng số mà chưa lấy tiền về

(Tiếp theo)

Kỳ thứ mười bốn (1er septembre 1925)

Những phiếu 1.000 đồng:

13.920 82.403

Phiếu 500 đồng:

117.806

Những phiếu 100 đồng:

254	39.837	69.298	88.118
381	39.932	69.832	88.395
1.112	40.345	69.859	88.397
2.119	42.465	70.893	89.017
3.224	43.806	70.800	89.421
3.335	44.126	71.532	90.573
4.122	44.189	71.716	91.570
4.441	44.872	72.067	91.578
4.732	45.090	72.104	91.932
5.025	45.843	72.485	92.406
5.054	45.908	73.295	94.122
7.299	45.941	73.384	94.550
7.527	46.413	73.416	94.588
8.587	46.423	73.502	95.092
9.326	46.474	73.633	95.097
9.529	46.640	73.682	96.220
9.822	47.894	74.141	96.287
10.105	48.149	74.689	97.695
11.695	49.390	74.776	98.020
11.943	50.594	76.284	98.561
12.798	50.666	76.418	98.781
16.341	50.936	76.824	99.167
18.041	52.302	77.164	99.265
21.822	53.545	77.601	99.653
23.342	53.672	77.668	100.441
24.324	56.528	77.912	102.243
24.552	53.973	78.417	102.337
25.575	54.188	78.994	102.974
26.972	54.322	79.084	103.077
26.406	54.809	79.126	103.078
26.482	55.097	79.160	103.773
27.593	55.181	79.415	104.934
27.675	55.358	79.982	104.971
29.655	55.511	79.921	105.622
30.435	57.318	79.936	105.705
30.805	58.039	80.504	106.728
31.670	58.449	80.714	106.773
31.091	58.807	80.885	106.945
32.973	59.053	81.696	106.953
33.770	60.822	82.064	107.110
34.274	63.743	82.336	111.764
36.796	64.026	82.397	114.581
36.800	64.115	82.678	118.585
37.140	65.360	82.883	118.900
37.249	66.126	82.972	119.061
38.265	66.744	83.549	120.202
39.052	67.365	83.867	120.203
39.453	67.384	83.962	120.213
39.777	68.153	84.243	121.990
39.824	68.267	84.586	122.110
39.890	68.868	85.315	122.545
39.891	69.209	87.752	123.750

Kỳ thứ mười lăm (1er décembre 1925

Những phiếu 500 đồng:

38.088 110.323

Những phiếu 100 đồng:

761	52.077	72.892	90.885
769	53.068	73.532	90.886
990	52.612	73.726	90.126
1.768	53.259	73.898	90.329
4.892	53.628	75.986	90.941
7.357	53.751	76.211	91.186
7.586	53.894	78.943	92.486
9.866	54.[illegible]	78.[illegible]	93.[illegible]
10.[illegible]	57.542	75.[illegible]	93.[illegible]
11.[illegible]	57.550	76.[illegible]	93.765
11.630	57.777	76.[illegible]	94.[illegible]
12.762	57.901	76.453	93.874
14.183	57.936	76.467	94.168
14.596	58.051	76.629	94.443
15.088	58.396	77.027	94.537
19.799	58.430	77.064	95.431
20.624	58.863	77.128	97.501
20.647	58.603	77.609	97.839
22.893	58.734	78.[illegible]	98.[illegible]
23.209	58.631	78.518	98.486
24.196	58.775	78.520	98.634
26.152	59.254	78.598	99.049
25.538	60.939	78.959	99.147
26.290	61.267	78.950	99.355
26.534	61.269	79.038	99.579
26.381	62.343	79.068	99.833
26.410	62.838	79.092	99.886
27.069	63.336	79.540	99.892
27.414	63.360	80.184	99.768
27.483	65.204	80.220	99.981
27.621	65.835	80.324	100.041
28.286	65.826	80.584	101.142
28.526	66.202	80.653	101.842
28.753	67.242	80.709	101.902
29.141	67.742	80.723	102.601
29.449	68.430	80.762	103.213
30.571	68.649	80.786	103.267
30.910	68.649	80.801	103.709
31.270	68.577	80.978	103.712
32.527	68.924	80.999	104.668
32.777	69.144	81.582	104.784
35.472	69.256	81.802	105.136
34.454	69.447	81.441	106.370
35.904	69.464	81.933	106.091
36.727	69.480	82.041	106.[illegible]
37.[illegible]	69.[illegible]	82.041	107.[illegible]
37.359	69.575	82.455	107.213
37.872	69.647	82.458	108.361
38.421	69.855	82.694	108.864
39.446	69.905	82.910	109.207
39.966	69.931	82.978	109.334
41.402	70.406	82.989	110.584
41.532	70.571	83.180	111.352
41.538	70.785	83.302	111.670
42.136	70.918	83.455	112.166
42.453	71.152	83.460	113.689
42.787	71.309	83.426	114.100
43.010	71.329	83.788	114.168
43.962	71.416	83.970	114.486
43.529	71.431	84.164	114.527
43.750	71.464	84.317	116.120
46.196	71.467	84.667	118.271
46.588	71.792	85.942	118.294
46.675	71.802	85.975	118.760
48.094	71.965	87.330	119.451
50.509	72.062	88.577	120.210
50.613	72.318	88.933	121.118
50.913	72.586	89.740	

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Báo tăng giá

Kể từ ngày 1er août 1926, giá bán lẻ tăng lên mỗi số . 0$04
giá bán cả năm . . . 8,00

Gửi ra ngoài cõi Bắc-kỳ, Trung kỳ và Ai-lao phải tính thêm tiền cước.

Báo sẽ in ra mỗi ngày 6 trang là ít. Kể từ ngày 15 juin trở đi, ai muốn mua báo theo giá cũ đều phải trả tiền trước cả. Còn các giấy gửi mua chịu thì bản quán không bán.

Thời-tiết

7 giờ 32 độ
18 giờ 35 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10	$ 20
nhì, —	9	90
ba, —	9	15
Thóc hạng nhất, —	5	85
Hạt ngô	4	50

Giá bạc. — Kể từ ngày 20 Juin 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 19 $. 80

Thị giá quốc tế.

Ngày 29 Juin 1926

3 /[illegible]	kém đồng	61	0.00
3 1/2 /[illegible]	—	»	
4 /[illegible]	vành viễn	40	2.70
5 /[illegible]	1915 1916	51	6.50
3 /[illegible]	kém đồng	61	0.00
3 1/2 /[illegible]	—	»	
4 /[illegible]	vành viễn	1917	43.20
4 /[illegible]	»	1918	43.20
5 /[illegible]	»	1920	80.50
5 /[illegible]	kém đồng	1920	65.75
4 /[illegible]	»	1926	92.50

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Quan Toàn-quyền về Saigon. — Thứ ba trước quan Toàn-quyền ở Ba lạt đã về Saigon, nhưng sau vì gặp cơn nắng quá, nên ngài lại trở ra Ba lạt ở trọ hẳn đến nay. Vậy ngài định mang đến tháng juillet này trở về lại trở về Saigon, và ngài định ở Saigon cho đến tháng sep embre. Thì nay trở đi, phàm các giấy má gì độ lên quan Toàn-quyền thì đều phải gửi thẳng vào Saigon. Nếu gửi về Hanoi thì phải chậm việc ra, bất tiện lắm.

Quan phó Toàn quyền Monguillot vào Saigon. — Quan phó toàn-quyền Monguillot đáng lẽ vào Saigon từ ngày 24 trước nhưng nay lại hoãn đến mồng 8 juillet mới xuống tàu. Ngài đến quan Toàn quyền có giấy triệu tập các quan thủ-hiến các nơi đến ngày 15 tháng vào Saigon chi.

Học sinh ta tại Pháp. — Bản quán vừa tiếp được điện tín ở Paris báo rằng: cậu Nguyễn Giang, là độ nội lang ông Ngô-văn-Triện, bản báo anh nhượng, mới tráng tuyển phân thứ hai bằng tú tài Pháp.

Cậu tú Giang định sẽ sang chuyen theo học về y-k oa như cậu tú Hải là trường nam bán bác sĩ [illegible] trong đến ngày 26 tháng năm ta ba Ng-văn-Tàn sẽ làm lễ thụ quan cho bạn anh là cô Ng tại thọc V.en giáo-học trường Nê-ợ Hà đong.

Bản-quán có lời mừng hai họ và tân lang, tân gia-nhân.

Bãi ngủ-đ,an. — Đạo ngự-định ngày 21 octobre 1924, cho phép M. Lê-ngu ấu Hoàng, ở Hanoi được cao chức ở tỉ số 1125 chạy đường Hanoi lên Trêm thì nay bãi đi.

Người hưu-diện. — M. Nguyễn-văn-Lợi, thị đoàn hạng nhất, về hưu, nay được Hoa tiền hưu bổng mỗi năm là 72 $.

Muốn tránh bệnh dịch-tả thì đồ ăn uống phải che đậy cho cẩn-thận. Chớ nên để lưu đồ ăn bừa nọ đến bữa kia.

TRƯỜNG
TRƯƠNG-MINH-SANH
HANOI

Quan Đốc trường Trương Minh Sanh có lời bố cáo cho các học sinh biết rằng:

Bắt đầu từ nay những học sinh nào muốn xin theo học lớp Thành chung (Cours Complémentaires) thì phải học đủ bốn năm mới được thi nốt Cao đẳng tiểu học Pháp Việt (Diplôme de fin d'Etudes).

Còn bằng Cao đẳng tiểu học tây thì phải học đủ 25 tháng thì mới được thi. Những ban ấy năm nào bằng bắt đầu từ ngày 15 Juin đến ngày 15 Août năm sau, chương trình học chia ra làm năm, song bắt năm thứ nhất những học sinh theo số điểm thi trong năng (Compositions semestrielles) công lại mà bắt nào lĩ ra công được 10 điểm thì mới được lên theo học năm thứ hai (Moyenne 10) và lớp Thành chung cũng theo như thế mà lên năm thứ hai thứ ba và thứ tư.

Những học sinh đã học năm thứ tư ban Thành chung thì vào trường Lycée (Concours d'admission à l'Ecole des Travaux Publics thì bắt đầu học từ ngày 15 Juin này.

Về vụ ngài bỏ năm nay thì nhà trường lại mở thêm hai lớp cho nữ học sinh và năm học sinh đã có bằng tốt nghiệp ở học Pháp Việt đi thi vào trường. Buổi học trường tư phạm. Những ban ấy học riêng. Nam học sinh học buổi sáng từ 6 giờ đến 10 giờ và ban nữ học sinh thì buổi chiều từ 2 giờ đến 5 giờ.

Tiền trợ quê. — Mme Tạ thị-Lan tức Ba, là vợ cựu M. Hà-khắc-Thu, thư ký hạng ba sở xe lửa, nay được tỉnh số tiền trợ quê mỗi năm là 54 $ kể từ ngày 30 décembre 1925 trở đi là hôm sau ngày chồng chết.

Cải danh. Kim-Trần-văn Lai. — Đêm tang bà nội tướng ông Trần-văn-Lai, y sĩ tại nhà thương Hanoi, trước định về ở Sơn tây từ ngày thứ năm 8 juillet mới xuống tàu. Ngài đã quan Toàn quyền có giấy triệu tập các quan thủ-hiến các nơi đến ngày 15 tháng vào Saigon chi.

Nhà thương của các à thanh-lâu. — Nhà thương của các à thanh lâu làm tại chỗ đất nhà tu xia trước, nay công việc đã hoàn thành rồi. Nay mai ban công-chính cần hội-đồng tháng phố sẽ đến nhận cái nhà mới là ngày thượng tuần tháng Juillet; nay thì sẽ cho các kỹ-nữ bị bệnh hiện làm chữa tại phòng nam-chính sẽ của tòa Đốc-lý, đợa lại nơi nhà mới ấy.

Cái nhà mới này chỉ chứa được 48 người ốm thôi, thế mà hiện nay số người làm chữa bệnh có tới 120 tới 130 người, vậy nên quan Đốc-lý lại định cho làm thêm một nhà nữa nối vào với cái nhà mới làm xong, để cho đủ số chứa gần gấp đôi bây giờ.

Xem tiếp trang 4

LƯƠNG-TÂM CỦA BỌN KHỐN-KHỔ

Người đã khốn-khổ mà lại có lòng biết thương đến kẻ cũng phải bước khốn-khổ như mình, nhường cơm sẻ áo cho nhau, thực là ít có!!!

Muốn biết mục-đích, xem thấy chuyện quý-báu này, xin mời khán quan quá bộ lối hôm nay đến rạp CINÉMA PALACE.

TẠI HANOI HÔTEL
Ngày thứ sáu 2 Juillet
Một buổi đại hội đánh võ
5.782

Quan Đốc-tờ Bi-cô'-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm vì ngũ nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi, ống nói 314.
Quan Đốc-tờ có cả nhà cho người ở, người ốm đến nằm, ai cần lại bỏi. 314

MỚI XUẤT BẢN

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển. . . . . : 0$15
Tiền cước thường. . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm. . . . . : 0,10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61, Rue du Coton
HANOI
5701

TRUNG · BẮC · HỌC · HIỆU

Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) số 22. Máy nói số 150

(Cours de vacances)

Các khoản học-phí tại *Trung-Bắc Học-Hiệu* trong các lớp mùa-hè như sau này:
Bốn lớp đồng-ấu, dự-bị, sơ-đẳng và trung-đẳng, mỗi tháng. . . . 1$50.
Lớp cao-đẳng. . . . . 2,00.
Lớp luyện-tập các nam nữ học-sinh vào các trường cao-đẳng tiểu-học. 3,00.
Các nữ học-sinh từ lớp trung-đẳng (cours moyen) trở lên học riêng lớp.
Giấy xin học gửi đến *Trung-Bắc Học-Hiệu*, 22, phố Nhà-Thờ (Rue Lamblot) trước đến Ung.
Ai muốn hỏi thêm điều gì, thì cứ vào phòng giấy Hiệu-trưởng.

Ngọa hạ y-tế. — M. Bùi-quang-Chi, thầy thuốc thi-sai hạng tư, tại Nam-kỳ nay được tử chức.

Ngạch công-chính. — M. Nguyễn-văn-Lý, thư ký tập sự tại sở xe lửa, được tử chức.

Ngạch thừa-phái. — M. Đặng-đức-Cau, thừa-phái hạng tư ở phủ Như-quan (Ninh-bình), nay được thăng hạng nhất bổ tháng.

Nạn ô-tô. — Ngày hôm qua, vào hồi 8 giờ sáng, cái ô tô số T 2411 do Dương văn Si cầm máy đi trên cầu cống cái đụng phải người con-li xe tên là Phạm-văn Khoan ở tỉnh Bắc-ninh, bị đau ở bên tay phải thì đã đưa vào nhà thương.

Quần áo nào tài? Bộm hôm 28 rạng ngày 29, ở sân nhà M. Millard ở đường Paginier số nhà 43 thấy có một gói quần áo, thì M. Vigour ở bên cạnh nhà có nhận là của người bồi, hiện đi mang về rồi.

MỘT VIỆC RẤT TỐT
Có hai chiếc xe [illegible]
BERLIET » lấy dùng ngay được
Xưởng AVIAT
5709

HỘI CHỢ HANOI
Từ 28 Novembre đến 12 Décembre 1926
Các gian hàng sẽ bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet.
3.653

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương khu đã nghỉ công Bắc-Cần bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Nuế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Cấp thăm bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
CHUYÊN MÔN: Chữa không một tiền
XIN GIẤY LÊN-CHỨNG: SỐ 1 bis
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, XE GIẤY SỐ 236

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:
QUYỂN THỨ **NHẤT**, QUYỂN THỨ **NHÌ**, QUYỂN THỨ **BA** VÀ THỨ TƯ,
QUYỂN THỨ **NĂM** VÀ THỨ **SÁU**
« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »
(LES MISÉRABLES)
Soạn giả: Victor Hugo
Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU
GIÁ BÁN: Quyển thứ 1, mỗi quyển. . . . . . 0$50
— 2, — 0.45
— 3-4, — 0.85
— 5-6, — 0.45
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển . . . 0.20
— *cả 4 quyển gửi làm một.* 0.40
Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.
— năm — sáu —

Bệnh dịch tả. — 35 người chết vì bệnh dịch tả chiều hôm qua là hai người, một người ở Nam-trung và một đứa trẻ con 11 tuổi ở đường 75. Vậy cộng với 2 người đã đăng báo rồi thì cả ngày hôm qua 29 Juin có 4 người chết vì bệnh tả. Còn cộng hôm nay thì mới biết có một đứa trẻ con 12 tuổi, ở phố Duvignau (đường mới Chợ-hôm).

CUỘC SỔ SỐ TRẺ CON TÂY LẠI VỠ THÙA NHÂN

Cuộc sổ số này nhất-định vào ngày *15 Juillet*, những nhà gửi số về mà xem chừng trước ngày ấy không thể bán được hết, thì gửi những số về còn lại, xin gửi ngay đến *M. Gilet thư ký tư-ngân, phố Delorme, ở Hà-nội.*

Vé chưa bán, mà ngày *14 Juillet* phòng thư-ký chưa nhận được, thì sẽ coi như là người giữ về ấy mua cho mình.
5.726

CINÉMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
PROGRAMME
Từ 28 Juin đến mồng-một Juillet 1926
NGHIỆT-HẢI-TRIỀU
Bóng hình này là của một công-tử bên Trung Huế chế tạo ra, đóng những vai đào kép có tiếng xưa nay làm tỏ như: cô đào Nhan-đức-Khánh đóng vai Mai-hải-Luân diễn kịch kiểu-vọ và tỏ danh ra bi tình-kịch rất có ý nhị.
Giá tiền chỗ ngồi và giờ khai diễn bóng hình Trung-quốc!
1 oge 0 $ 80 1e classe 0 $ 60
2 classe 0 40 3 classe 0 20
Thứ năm và chủ-nhật khai-diễn từ 2 giờ rưỡi tới 6 giờ rưỡi, còn thứ hai, ba, tư, sáu và thứ bảy thì khai-diễn từ 6 giờ rưỡi đến 8 giờ rưỡi. 3089

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ
Xưởng Aviat — Hanoi
Có cho thuê 6-tô lịch-sự 20$ một ngày không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 0 p. 20 một kilomètre, mà 200 km đi thường thì 0 p. 18 một cây.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
53 nhà 5, phố Thợ-nhuộm. Giây nói 208 4
Xét nghiệm nước-tiểu, đờm-rãi, phân, nước dãi, bệnh-tình.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau da dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải đàng Cochinchine.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 6 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Từ ngày chủ-nhật, cứ ngày nào cũng từ 8 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày thì cho khám bệnh [illegible]

Tin sau cùng

Tòa nội các nước Pháp tại nghị-viện

Tòa nội các đã trình diện tại nghị viện. Sau khi tuyên đọc chương trình, tòa nội các có xin hoãn đến ngày thứ ba sau hãy xét các lời chất vấn. Ông nghị-viện về đảng xã-hội, M. Blum thì xin định vào ngày thứ năm. M. Tard cũng có xin tòa nội các cho nào đúng số tiền 4 tỉ bỉ của nhà Pháp quốc ngân hàng, trước khi nghị viện bàn đến các lời chất vấn. Ông Briand đáp lại mai 18 thì ông Tardieu sang thuận.

Sau bỏ pờ quyết nghị về việc định ngày bầu các lời chất vấn. Tòa nói có được 291 về 481 với 190 về bỏ lá đồng tình, có nhiều về trắng.

Đọng đất ở nước Ý

Ý Rê ecco có đọng đất: 2000 nóc nhà bị hãy bọt. Cột đèn phá ở đầu phía nam đều bị đổ.

Herriot phụ nhân ở Bắc-kinh

Ngày hôm nhà nhật Hen-tsin đã tiếp He riot phu-nhân, và có gửi phu-nhân bức sinh-tượng ông Herriot. Ngày hôm nay phu-nhân đi Nhật, phu-nhân sẽ đi qua Tây-bá-lợi-á trở về Pháp.

(Từ dapeel fi).

VIỆC BẮC-KỲ

PHƯƠNG-LIỆT

Thầy và không chữa. — Sở cảm viên làm bên bờ sông việc Hg-văn-Tu, 35 tuổi, là *chauffeur* chiếc ô-tô hàng số T. 2356 vì không có giấy chứng-chỉ vận máy ô-tô, và Nguyễn-v-Hân, 24 tuổi, là xe và cũng ở chiếc ô tô ấy vì cho xe chở khách đông quá, lỗ ra được chở có 18 người mà chở nhiều 23 người.

Sở cảm tại làm bị-bản về việc Trần-bá Sâm, 21 tuổi là xe và chiếc ô-tô số T. 1260 cam việc cho xe chở đông khách quá, lỗ ra được chở có 25 người, mà chở những 41 người.

Hai chiếc ô-tô ấy đi khách phải chen-chúc nhau đứng có chỗ bộc chân lên, mà lại chạy nhanh số, thật là nguy-hiểm lắm.

LAO KAY

Măng-da cần ai? — Bản-quán nhận được một cái măng-đa mua ở nhà giây thép tỉnh Lao-kay ngày 28 tháng sáu tây vân rồi, bọc 0$55 của vị nào gửi về để mua một tháng báo mà trong thư không biên rõ tên và chỗ ở người gửi là ai. Vậy ngài nào mua cái măng-đa ấy, xin kíp viết thư về cho bản-quán biết qui-tính phương-danh, để tiện việc ghi vào sổ-sách và việc phát-hành báo. Xin nhớ biên cả với số măng-đa ấy nữa để tiện việc kiểm soát.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Bệnh dịch tả. — Bệnh dịch tả nay đã truyền nhiễm lên đến Huế song chưa mạnh, nghe đâu chỉ mới một người bình khách ở Đông-hới về vào đến Huế thì bị bệnh ấy. Bởi vậy mà nay nhà nước đã phái thầy thuốc trị bệnh ấy cho những người bình khách.

Mấy hôm nay lại tiêm cho những người công sở hồn xu.

Tại tỉnh Quảng-bình thì số y-sĩ có phải người ra trú ở nơi hẻo xa có tỉ, xe hỏa đông xét nghiệm những kẻ bị bệnh dịch tả thì tức thời biết phải tiêm thuốc và định trị lại mà điều trị được cho khỏi rồi mới cho đi.

Hội tế-bần được đi tâm hồ. — Ngày 24 juin buổi chiều quan Đề-lý phó Khâm sứ D'Elloy đã đem hơ mươi người hội viên đi xe lửa về ở 16 xuống tỉnh Thuận-an mà tâm hồ, đến

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Số 6

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Trương cát biết là *Hồ diên-tán*, liền đẹp rằng:

— Nhà ngươi muốn tới, phải thu *La trại-chủ* trả ra, sẽ được toàn tính-mệnh, nếu không thì khó lòng mà tránh khỏi gót lưỡi đao này!

Hồ diên-tán nổi giận, múa giáo xông vào đánh *Trương-cát*. Hai bên giao-chiến mới được mươi hợp thì *Trương-cát* cả bị *Hồ-diên-tán* đâm chết một ngựa giáo, chết ngay ở dưới chân ngựa.

Dư đảng của *Trương-cát* thấy chủ-tướng cả bị giết rồi, ai nấy đều quăng cả đồ binh mà chạy. *Hồ diên-tán* thừa thế đuổi theo, tiêm thắng đến lộ trại *Trương-cát* bắt nhiều vàng bạc, lấy hết cả đi, lại phóng hỏa đốt trại, rồi mới thu quân trở về.

Lý-kiến-trung và *Liễu hàng ngọc* thấy *Hồ diên-tán* lại tiếng luôn được một trận nữa, xiết bao mừng rỡ mà rằng:

— Chỉ uy-phong như thế này, bỏ-đề mấy người địch nhi, nhằm đâu phải là không sai!

Hai người nói xong, lại mở *Hồ-diên-tán* ngồi vào uống rượu. *Lý-kiến-trung* truyền quân lấn-la mở lấy buồng gan của *La thanh*, dùng làm đồ nhắm. Ba người cùng nhau uống rượu rất vui-vẻ.

Lại nói chuyện những bọn binh của *Trương-cát* chạy đến *Thái-hàng-sơn*, vào báo với *Mã-khôi* rằng:

— Dinh bẩm đại-vương! *La trại-chủ* và *Trương trại-chủ* đều bị *Hồ-diên-tán* giết chết cả rồi.

Mã khôi nổi giận mà rằng:

— Nếu ta không giết được đứa thất-phu ấy thì sao cho hả cái lòng căm tức của ta!

Nói xong, liền sai người sang trường là *Mã-hoa* đem binh quân đi đánh *Tân kiến trại*. Có thám-tử phi báo *Lý kiến-trung*.

Lý kiến-trung nói:

— *Mã-khôi* thật là một người hiếu-ngạo quá lắm, bây giờ ai dám cưỡi ngựa ra đánh, để bắt sống cho được người ấy!

Hồ diên-tán nói:

— Đại-vương cho ta-ngại! Để đến sáng mai, tiểu-tướng này xin bày mưu lập kế, bắt cho được đứa giặc ấy, mới bõ cái lòng căm-tức trong bấy nhiêu lâu.

Lý-kiến-trung ngẫm nghĩ, truyền sai quân-sĩ cứ đóng chặt cổng trại, đợi đến sáng mai, bấy giờ sẽ khai-chiến. Quân-sĩ vâng lệnh, ai nấy đều sửa-soạn đồ binh. *Hồ diên-tán* lui về trong trướng, nằm nghĩ mưu-kế để định bắt sống *Mã-khôi*.

Hồ diên-tán đang mơ-mơ màng-màng thì bỗng có một chiếc hồn-cầu bầu vào trong trướng. *Hồ diên-tán* vùng dậy đuổi theo bắt, thì thành ra đi đến một chỗ đền thờ ngày-ngọ. Khi vào tới nơi, lại chẳng trông thấy chiếc hồn-cầu đâu cả.

Có một người đứng hầu bên cạnh chạy ra bảo rằng:

— Chỗ-nhân tôi đợi tướng-quân đã lâu lắm, xin mời tướng-quân vào ngay cho.

Hồ-diên-tán hỏi:

— Chỗ-nhân nhà-ngươi là ai?

Người ấy nói:

— Tướng-quân cứ vào thì tự-khắc rõ ra.

Nói xong, liền đưa *Hồ-diên-tán* vào thẳng đền nơi nội-điện. Bấy giờ có một viên mãnh-tướng ngồi ở chính-giữa, ngẩng nhìn *Hồ-diên-tán* mà bảo rằng:

— Chính-ngươi tưởng trong thiên-hạ chỉ có một mình mình-ngươi giỏi về nghệ phải không?

Hồ-diên-tán đáp rằng:

— Cái thì về nghệ-văn tiểu-tướng này, cũng chẳng kém ai!

Viên mãnh-tướng lý nói:

— Nhà-ngươi hãy ra nơi giáo-trường kia mà thử mấy bài võ-nghệ cho ta coi.

Nói xong, truyền tả-hữu ban giáp mã và quân-khí cho *Hồ diên-tán*. *Hồ-diên-tán* mặc giáp lên ngựa, đi ra nơi giáo-trường múa thử mấy bài võ-nghệ.

Viên mãnh-tướng lý cười mà bảo rằng:

— Mấy bài võ-nghệ lý vụng chưa lý chi làm lạ!

Viên mãnh-tướng lý gọi tả-hữu đặt ngựa đâm cỏ cuối, rồi bảo *Hồ-diên-tán* rằng:

— Ta thử đâm về với nhà-ngươi một bài xem sao.

Hồ-diên-tán nghĩ thầm: Vên rồi ta cũng cần lưu lại một bài sơ-giáp chơi thử, chỉ bằng ta nhân lúc này mà đâm vào bên mặt ngựa giáo.

Hồ-diên-tán nghĩ vậy, mới lừa ngựa đi chạy vòng mãnh-tướng kia đâm về. Hai bên đều giơ vào mấy hợp, *Hồ-diên-tán* toan đâm đến sơ-giáp thì đã bị viên mãnh-tướng kia nắp được tự trên mình ngựa mà đem xuống đất.

Viên mãnh-tướng kia quát to lên rằng:

— Hãy-ni phải nhớ mà học lấy bài võ-nghệ này!

Hồ diên-tán giật mình tỉnh dậy, thành ra một giấc chiêm-bao. Nghĩ nhìn thân mình vẫn còn mặc giáp đeo gươm, mới gọi một tên tiểu-tốt vào mà bảo rằng:

— Giả, đây có cái mẫu thử nào không?

Tên tiểu-tốt bẩm rằng:

— Cảnh đất đó một dặm đường, có tòa cổ miếu, hoang-phế đã lâu, không ai sửa-sang lại.

Nó sang bảo sau *Hồ diên-tán* bảo tên tiểu-tốt lấy đưa đầu x m miếu thì thấy trước cửa miếu có một cái biển hoành đề mấy chữ rằng:

« *Bương Uất-trì cung chi từ.* »

Hồ diên-tán bước vào nơi nội-điện, trông thấy mẫu-tước ở quê-chiếc là một viên mãnh-tướng mà mình đã gặp trong đám bóng qua.

Hồ diên-tán nói:

— Quái lạ! Nếu vậy thì thật là thần-linh có lòng giúp ta!

Nói xong, liền sụp lạy bốn lạy mà khấn rằng:

— Thần-linh đã có lòng giúp cho mà khiến *Hồ diên-tán* nay, về sau được phải-tính thì xin nên-nang lại đền thờ để báo đáp công-ơn.

Hồ-diên-tán khấn xong, bị vòng tiền tiểu-tốt về ở *Lý-kiến Lý-kiến-trung Lý-kiến-trung* bèn:

— Hiền-đệ lấy đâu được bộ áo giáp này?

Hồ diên tán thuật lại cái mộng đêm trước cho nghe. *Lý-kiến-trung* nghe mà bảo rằng:

— Nếu vậy thì thật thần-linh có lòng ủng-hộ hiền-đệ sau này tất được đại-quí.

Hai người đang trong khi trò chuyện thì bỗng nghe báo *Mã hoa* ở ngoài khiêu-chiến. *Hồ diên tán* cáo từ *Lý kiến-trung*, mặc giáo lên ngựa, rồi cùng quân ra ngoài cửa trại để đối-địch.

Mã hoa đứng bên này, giơ cái roi ngựa lên, trỏ mà bảo rằng:

Những bọn mày-mò này, thật giết mãi không hết! Nhà-ngươi muốn tỏ-phải thì *La trại-chủ* ra, nếu không thì ta sẽ phân thây từng mảnh.

Hồ diên-tán cười mà bảo rằng:

— Sau này nhà ngươi sẽ cũng được cùng chết như *La thanh*.

Mã-hoa nổi giận, múa giáo xông vào đánh *Hồ diên-tán*. *Hồ-diên-tán* lại mấy bươn giáo vừa tấn ngay giáo, rồi cùng *Mã-hoa* giao chiến. Hai bên giao-chiến chưa được hai hợp thì *Hồ-diên-tán* giơ ngang ngọn giáo, bắt sống được *Mã-hoa*, mà người giải lên trên mặt để nộp *Lý-kiến-trung*.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Le sage stoïcien

Absentes ou présentes, les richesses m'inspirent le même mépris ; je ne serai ni affligé si je les vois ailleurs que chez moi, ni fier si elles m'entourent de leur éclat. Que la fortune me vienne ou se retire, je ne m'en apercevrai pas.

Je regarderai toutes les terres comme à moi, les miennes comme à tous. Je vivrai en homme qui se sent né pour ses semblables, et je rendrai grâce à la nature d'une si belle mission. Pouvait-elle mieux pourvoir à mes intérêts? Elle m'a donné seul à tous, tous à moi seul. Ce que j'aurai, quoi que ce soit, je ne le garderai pas en avare, je ne le sèmerai pas en prodigue ; je ne croirai rien posséder mieux que ce que j'aurai sagement donné.

J'estimerai mes bienfaits non d'après leur poids ou leur nombre, mais d'après le mérite de celui qui la recevra, je ne croirai jamais avoir dépassé la juste mesure quand l'obligé en sera digne. Je ne ferai rien en vue de l'opinion et je ferai tout en vue de ma conscience : seul devant ma conscience, j'agirai comme si tout le monde me regardait.

Sénèque

Les animaux sont incapables de progrès

Il paraît certain que les animaux sont incapables de former cette association d'idées qui, seule, peut produire a réflexion dans laquelle cependant consiste l'essence de la pensée ; c'est qu'ils ne peuvent joindre ensemble aucune idée qu'ils ne pensent, ni ne parlent ; c'est par la même raison qu'ils n'inventent et ne perfectionnent rien ; s'ils étaient doués de la puissance de réfléchir, même au plus petit degré, ils seraient capables de quelque espèce de progrès, ils acquerraient plus d'industrie ; les castors d'aujourd'hui bâtiraient avec plus d'art de solidité que ne bâtissaient les premiers castors ; l'abeille perfectionnerait encore tous les jours la cellule qu'elle habite ; car sion suppose que cette cellule est aussi parfaite qu'elle peut l'être, on donne à cet insecte plus d'esprit que nous n'en avons, on lui accorde une intelligence supérieure à la nôtre, par laquelle il apercevrait tout d'un coup le dernier point de perfection auquel il doit porter son ouvrage, tandis que nous-mêmes ne voyons jamais clairement ce point, et qu'il nous faut beaucoup de réflexion, de temps et d'habitude pour perfectionner le moindre de nos arts.

Buffon.

Người hiếu-triết

Dù có, dù không, tôi cũng không ôi tiếc tài ra gì ; tôi thấy tiền tài ở nhà kẻ khác, tôi cũng không lấy làm bức tức ; và nếu tôi ngồi giữa đống vàng lống bạc, tôi cũng không lấy làm vẻ vang.

Của cải vào nhà tôi hay chạy ra, tôi cũng không rõ.

Tôi coi rằng đất của mọi người cũng như của tôi, của tôi cũng như của mọi người. Tôi ở đời như là một người sinh ra để giúp cho kẻ đồng loại, và tôi cảm ơn tạo hóa đã ấy thác cho tôi cái chức trách qui báu đó. Tạo hóa còn có cách nào làm ích lợi cho tôi hơn là ấy cho tôi cái chức trách ấy nữa. Tạo hóa vì tôi mà sinh ra mọi người, mà cũng vì mọi người mà sinh ra tôi. Dù tôi có vật gì cũng vậy, tôi không giữ khư khư như kẻ bần lận, mà tôi cũng không tiên phi như người hoang tàng : tôi trọng rằng không có của vì thực của tôi bằng của tôi cho người ta theo cách khôn ngoan.

Tôi đành giã những sự làm ơn của tôi không cần kể sự làm ơn ấy to hay nhỏ, nhiều hay ít, nhưng cốt ở sự xứng đáng của kẻ chịu ơn, và khi người chịu ơn đã xứng đáng, thì không bao giờ tôi coi là quá độ. Tôi không làm sự gì theo ý thiên-hạ, tôi chỉ làm theo lương tâm tôi mà thôi ; tôi đối với lương tâm tôi mà tôi làm sự gì cũng hình như thiên-hạ đều chứng kiến cả.

Đỗ-thượng-Tăng

Loài vật không có tư-cách tiến hóa

Có lẽ chẳng được rằng loài vật không đủ tư cách nọp tương, mà day chỉ có lợp tương tại mới sinh ra suy xét, mà sự suy xét là căn bản của tư tưởng. Đã là bởi loài vật không biết xếp đặt tư-tưởng nên không hề nghĩ ngợi, không biết bịa-thuyết ra. Ấy cũng bởi lẽ đó mà loài vật không chế tạo, và không làm được cái gì tuật là hoàn thiện cả ; giả-thử có chẳng được có tài suy xét, thì dẫu trình độ thấp kém đến thế nào đi nữa, nó cũng có thể vạch được một lối tiến-hóa, cũng chẳng được tài nghệ lên tỷ-thất thì loài thấy-thất-mẫu đời nay cũng đẹp khéo léo, chắn-chắn hơn loài thay-toàn-miên thuở trước ; loài ong đã mỗi ngày cải lương dần dần cái tổ của nó ; chứ nếu sai tổ của nó ở như vậy mà đã cho là cực điểm, thì chẳng hóa ra ta cho giống vật ấy là có trí tuệ hơn ta chăng, là thông thái hơn ta sao, cho nên mới có tổ thật nhiều mà thu khoát được ngay cái cực điểm sự kiến-trúc của nó, mà ta tại sao bao giờ thấy rõ rằng được cái cực điểm ấy, và ta tại ta phải thêm tư, mặc tưởng, phải mất tới giờ, phải luyện-tập mãi mới cải lương được mỹ-thuật của ta chất đành.

Song-Nam
Ng.-văn-Huyên (Hué)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Kiếp đoạn-trường!!

« Đoạn trường nghĩ đến mà đau,
« Chữ tình càng nặng chữ sầu càng tăng

Một cái nhà gạch hai tầng, ngoài trông thì thật là vệ-sinh đẹp đẽ. Đi vào đến trong nhà thì nào bếp phòng, chó, đỉnh, lọ đồ bình, giá lương, nếu ai không biết mà mới thoạt vào thì tưởng nhà ông thông ông phán làm tòa nọ sở kia bẩn....

Cảnh hai bộ ghế mụn kê liền, có mấy cô đang ngồi đánh phấn, nào sửa khăn, nào bôi sáp. Một chốc có một cô nữa ra trạc chừng 30 tuổi, mặt mũi đầy tàn, tiếng nói dài các, trông ra vẻ con nhà gia-thế lắm. Lên giọng hỏi các cô đang ngồi đấy rằng : «Thế nào chị Tuyết chị Mai đã sắm sửa gì mà? ông Thám gửi lên đấy, các chị xem ra chậm chạp lắm, tối đến nơi có thể mà cũng không chịu sắm sẵn trước đi ; trước tôi đã bảo trước các chị thì mới độ 5 giờ chiều là tôi đã xong hết cả rồi. Thắng bếp đâu làm nhưng đi nhé! Nhà đây chẳng nói thì các độc-giả cũng đã hiểu là một nhà có đầu nào đó. Chính thật! Nhà đây tức là cô đầu Vân ở hàng Giấy, cô đã 15 năm lưu lạc giang-hồ, đắng cay nếm đủ mọi mùi trường cũng nên hãy tỏ cái cảnh đoạn-trường của cô ra đây để hiến các độc-giả mua vui trong lúc thì giờ nhàn cũng heo mót tấm gương đã bọn quần thoa soi đấy mà sửa mình.

Cô Vân trước kia là con ông P ân-M. làm ở Thông-sứ, ông phán chỉ sinh được có một mình cô là gái cho nên ông ba phần qui cô hết sức, có muốn gì được ấy, cô có theo Âu-học mấy năm, bởi vậy tuy tờ giấy mà cô xem cũng thông cả. Tuổi cô hãy độ mười lăm, thế mà cũng làm chỗ tin đi mối về, ông bà thì tin ở ý cô kén chọn nơi cô chê học kém, chỗ cô chê một phí, nào mất tự, nào mồm rộng, nào vỗ răng, có quyết chí bao giờ người vừa ái vừa sẵn bấy giờ cô sẽ trao mối tơ-hồng. Trời xanh quen gió, già kén kẹn com, trẻ đợi xoay chiều thật buồn cười. Một hôm có mang vàng hoàng đi ô, dẫn lên về bỗng đâu gặp một cậu công-tử Âu phục, tay xách ba-toong, trông ra dáng hào hoa phong nhã, con mắt đa tình, cái mồm cười nụ, khiến cho cô cũng ra tình deo đai.

Ngon gió bìu hiu, đã kêu rằng rít, bến bờ lịch-mịch, hai bên vệ tuyến cây, đom-đóm thi nhấp nhé, cảnh tượng đêm hôm như thế người nào đi một mình cũng chơn dạ. Một đôi giai gái tầng thông cùng đi. Đôi ấy là ? Tức là cậu tình cùng cô Vân vậy. Từ khi hai bên gặp nhau, nào nhớ nhớ thương thương, khi gượng nuôi thân, theo với Mã-Sở một đòng, tế thay cho cô Vân xôi người không kỳ, làm đỗ mặt xanh mà tấm nỗi thiệt hơi trọn kiếp.

Dưới ngọn đèn máy ở vườn hoa Bôn-bo đương có một đôi giai gái đang nói chuyện, đôi đó tức là cậu Tình cô Vân vậy.

— Thế nào? cậu tính cho tôi thế nào bây giờ?

— Mợ bảo tôi biết tính làm sao!

— Thế sao trước kia cậu nói nhu nhu rằng như thương, nay tôi sẽ bảo người sang hỏi, mai tôi sẽ bảo a với sang hỏi, cứ lần lữa mãi, bây giờ cậu mang đồ đạc của tôi đi, rồi vắng đi trốn, mà cậu đành mất cô của tôi, thế bây giờ ta biết nương tựa vào đâu? cậu liệu kế thế nào chứ, bây giờ tôi không dám về nhà nữa.

— Hay là đến ta hãy tạm biệt nhau ít lâu đã vậy.

— Giời ôi! thế bây giờ tôi biết đi vào đâu ở vào đâu.

— Được tôi mang mợ lại ở đàng đi tôi vậy.

— Ừ! thế đi ta cùng đi.

Một cái nhà gạch trông thì đẹp đẽ, vào đến trong thì tuyền những buồng là buồng, chỉ có một chỗ ngoài bày cái tủ chè, mấy bộ tứ bình, đôi trường-kỷ là chỗ tiếp khách, còn trong thì nào con nào chiếu, nào chị Hai, nào o Hồng, nhưng tuyền là thân gái cơ gái cả.

— Nhà này là nhà ai? Trông là nhà mụ kỳ vậy, mụ cũng là tay ăn chơi sành sỏi, nhưng giờ về già hết duyên, cho nên kết duyên cùng lão Khoan, rồng nhau kẻ ít người nhiều mở một cái hàng đi kiếm lời. Mụ kỳ thời mà đi nơi đâu, nước đi vàng vàng, nhưng con mắt đưa tình, cái mồm cười nụ tai khách sớm xuân cũng có lẽ ngả lên vì tình, còn lão Khoan thì xưa kia cũng là tay ăn chơi, nhưng nói chẳng thì cũng là một con trăng ghê gớm của xã hội, nào hút máu, nào đỏ hồ, thật là bất cách, còn chính này thì là cái nghề cuối cùng của lão vậy. Có Vân từ khi cậu Tình lừa vào đây, thì mặt mựa quyền sinh, chứ không hề chịu ra tiếp khách. Tuy nương lời êm ái, ngọt ngào của mụ Kỳ tán cô đến thế nào cũng không được, hết ngọt lại xẵng, tuồn cô bấy giờ như cá nằm trong thớt, chỉm mắc phải lòng thì làm sao cho được, có coi những trao trời xanh ghét khách má hồng, mà đầy đọa nhau vào kiếp thanh-lâu. Sau cô bỗ cái tuồn bạo mạnh, cái sổ đoạn trường không tranh được mọi, cho nên cô đành mặt dạn mày dầy ra tiếp khách. Ô! thôi bây giờ thì mụ Kỳ chiều cô nể nể, nào cơm trắng, canh ngọt đã có bỏ dưỡng sinh thêm, nhưng kẻ vào thì sao lại không tháo, mỗi ngày là mụ kỳ đếm đay có tăng sách : nào cách chơi, cách tiếp, cách ca-ngâm lý hát đủ các nghề của bọn thanh-lâu.

Thật là:

Nghề chơi cũng lắm công phu,
Làng chơi là phải biết cho đủ điều.

Ông bướm rập-rìu, khách chơi tấp nập, ông thám, ông ký, cậu cả, cậu hai thật là tài tử giai-nhân : sau cô nhờ được ông huyện cho mụ kỳ một trăm bạc mà cất cho cô cái dãy đoạn trường ; nhưng ngán thay ! Đoạn-trường chưa hết, mụ trần cô trả chửa xong, gặp vợ cả ông huyện lại là tay Hoạn-thư rất hiểu thì hoa, thân cô bỗ bao khổ nỗi, sau cô biết không thể ở được, bèn viết một là thư để lại cho ông huyện, để-đạc của cô thì cô mang đi hết, bấy giờ cô trốn ở huyện, có lại về Nam-định, có định về Nam là xong nghề buôn bán, nhưng ngán nỗi không quen thuộc ai, nhân cô về đây lại gặp một người trước thường vẫn đi lại chơi đăng mụ kỳ, mà cũng đã mấy đời phen trao lời vàng đá, cậu tính tri-kỷ bèn càng nhanh kết duyên chồng vợ tại trước. Đây giờ tại người ở đây, chồng đi làm, vợ buôn bán. Được ít lâu, thấy kỳ lại phải đổi lên Tuyên-quang, gặp phải nước độc mà chết, cô lại phải lưu lạc mãi trên Tuyên. Sau có người làm mối cho cô lấy ông đội ở Việt-trì, tưởng tây có cũng bền, ít nhiều, cho nên tay ông chồng tây bà vợ Nam, nhưng tính thân-ái xem ra lại có bề thân mật lắm. Sau ông Đội lại phải về Tây đành gửi, cho nên lại đành đạt tình cảm sắt mà rẻ nghĩa cang. Tuổi cô bấy giờ đã hơn 20 tuổi rồi, lưu lạc 6, 7 năm giời, cô lại đành về nơi Hà-thanh là nơi quê cha đất tổ để tìm kế sinh nhai. Toan ôi! tiền thì có, nhưng không có nghề, thì làm gì cho được. Nghĩ không đồng vàng cũng phải hết. Sau có người mách cô lên hát ở trên hàng Giấy, may ra tiền được người nào tử tế cũng trao thân gởi phận trăm năm, có không biết làm thế nào, cho nên cũng liều nhắm mắt đưa chân. Ngán thay !

Cơ-cầm cha cái số hoa đào,
Cỗi rễ mà lại buộc vào nhụy chơi.

Từ đấy trở đi cô lưu lạc mãi ở xóm bình khang. Sống lần nên liều làng, trước cô ở cô đầu sau cô được cái nhan sắc và tài mồm mép, nay nhàn tình mai cho một ít, mai nhàn-tình kia cho một ít sau cô được coi cơn to bèn ra mở một nhà hát ngay phố ấy. Bây giờ đã nghiễm nhiên là chủ cô đầu vậy.

Đoạn trường nghĩ tới mà đau.
Chữ tình deo đẳng chết sầu thấy ngay.
Lạ gì những thói ngày nay,
Bộ quần áo mới nhưng tay vô nghề.
Cần chi thế sự thế kia.
Cốt tình ấu gắm ấy thì lại hơn.
Ai ơi trông đấy làm gương.

Tuyết-phong Trần-Tư

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sô-Kỳ Thanh-Hoa)

Soạn-giả : E. VATRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Văn chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin kính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$20 thứ 2$00
và 0$30 thứ 2$00

BÁN TẠI BÁN-QUÁN

Cuộc thi thơ

Của Nhật-nam Quyên sĩ-tử

MMMCMXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu còn ghi khí vượng chung.
Thần-vũ tượng truyền nam đế trấn,
Tô-vương lên ứng đạo sao công.
Xanh xanh Nùng-bắc bia Hoàng-bằng,
Vàng vỗ gò tây trống bích ung.
Âu Mỹ vào-minh thu gặp hội,
Đông phương triết học vẫn tôn sùng.

Trần-tử-Kính Nam-định

MMMCMXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu thánh còn đây đạo chẳng cùng.
Nền nếp bắt đầu triều Lý trước.
Non sông mở mặt nước ta chung.
Áo áo gió gọi hồn Nam-Việt,
Thoảng thoảng cầu đưa vị cỏ phong.
Ngán nỗi thợ trời bày cuộc lạ,
Quanh sau xe điện chạy vòng vòng.

Lê-văn-Thịnh
26 Rue des Changeurs Hanoi

MMMCMXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đô hội đàn đơn chốn Nhị Nùng,
Sực gió chiều chuông vang cổ kính,
Lâu đài bát ngát đượm hương chung.
Sửa sang cơ cảnh nên Kinh-bắc.
Thêu dệt văn chương đất Á-đông.
Trải mấy tang thương không biến đổi.
Nam bang Bắc quốc vẫn tôn sùng.

Nguyễn-chu-Ngược
Làng Đa-hoa, Hưng-yên

(Còn nữa).

MMMCMXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu trang nghiêm khoảng Nhị Nùng
Tường cổ trăng in hàng chữ điện.
Cây xưa gió thổi tiếng thương cung.
Vững vàng đài các sao khuê tỏ.
Quanh mái tây nam lửa điện hồng.
Long bảng tiếc truyền bia vẫn đó,
Dêu xanh phong kín mấy mươi đông.

Đào-bá-Toàn
Làng Thọ-vực Bắc-ninh

MMMCMLXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Danh tiếng vang lừng cõi Á-đông.
Miếu vũ sửa sang thêm cảnh sắc,
Lễ văn rờ rỡ dậy non sông.
Gió Âu đã chuyển rừng nho nhã.
Mưa Á thêm tươi nẻo Lạc-hồng.
Tô điểm một ngày thêm sắc mới,
Khác chi lồng uyển với non bồng.

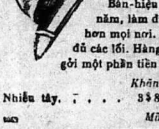
Nguyễn-huy-Du

MMMCMLXVII

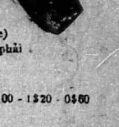
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Địa thế đâu hơn chốn Nhị Nùng.
Miếu giám ngày ngày nga in nước biếc.
Lâu đài bát ngát đượm hương chung.
Sửa sang cơ cảnh nên Kinh-bắc.
Thêu dệt văn chương đất Á-đông.
Trải mấy tang thương không biến đổi.
Nam bang Bắc quốc vẫn tôn sùng.

Nguyễn-chu-Ngược
Làng Đa-hoa, Hưng-yên

(Còn nữa).



LAN-PHƯƠNG
79, Hàng Đào, Hanoi



Bàn-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp để chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nỉ chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi lĩnh hóa giao ngân, nhưng phải gởi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân
Nhiều tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt. . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$60
Mũ nỉ chai : 3$00 - 2$50

RẤT CÓ DANH TIẾNG!

ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG
Boulevard Tổng-Đốc Phương, N° 25 — CHOLON

DẦU THƯỢNG-HẢI N° 38

Chữa trị các chứng bịnh kể ra sau này :

1° -- Bốn mùa cảm mạo nghẹt mũi, nhức đầu, tay chơn bãi hoải cảm nhằm khí độc trong uống ngoài thoa thấy đều dùng được.

2° -- Trọo trực đau bụng, ăn uống không tiêu, sình bụng ợ chua, lòng nhu lửa đốt trong bụng quặn đau, trúng thử trúng hàn ngoài thoa trong uống cũng đều dùng được.

3° -- Đàm lên chận nghẹn, bất tỉnh nhơn sự, hàm răng ngậm cứng, tức thì phải dùng dầu nầy mà thoa nơi phía trong mũi và thoa luôn nơi màng tang thoa dưới cổ hai bên cuống họng phải thoa cho thường thì tỉnh lại liền.

4° -- Ho hen khò khè đàm lên chận nghẹt hơi thở không được thông thì phải lấy dầu nầy mà thoa nơi cuống họng và trước ngực cho thường lại phải nhểu chừng 10 giọt dầu nầy vào một chút nước sôi mà uống thì sẽ thấy hiệu-nghiệm.

5° -- Đờn-bà nằm bếp mà hay xây xẩm, hoặc nhức đầu đau bụng thì phải lấy dầu nầy mà thoa hai bên màng tang, trên ngực dưới bụng rồi cũng làm theo cách nói trên đây mà uống thì thấy sự hay hoặc người có thai mà dùng thường dầu nầy thì lại càng tốt lắm.

6° -- Con nít bị kinh phong mửa là ngày đêm la khóc, hoặc hay ọc sữa trong rượt có phong, ngoài thoa trong uống hiệu-nghiệm như thần.

7° -- Bị tàu dạy sống mà mửa hề biết dùng dầu nầy thì ắt nhiên vô sự.

8° -- Hoặc bị đau phong đau nhức hoặc bị phong thấp, tay chơn nhức mỏi, hoặc bị phong hóa mà đau răng, phải dùng dầu nầy mà thoa xát nơi mấy chỗ đau thì hết liền.

Những là một ụ một nhọt, các thứ ghẻ chốc con nít bị thai độc mà sanh ghẻ ngứa cả mình hoặc bị muỗi cắn hoặc sâu sướng cứ dầu nầy mà thoa thì thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng : Người lớn mỗi lần 5 giọt đến mười giọt con nít từ 1 giọt đến 5 giọt, phải pha với nước trà hay là nước sôi mà uống.

Giá mỗi ve là. . . . . 0$25 | 12 ve là. . . . . 2$50

Các thứ thuốc của bổn dược phòng có gởi bán khắp cả các tiệm thuốc bắc trong mấy tỉnh lớn. 3061

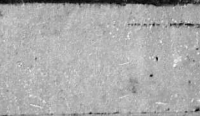
QUÀ TẾT

Nhân dịp tết nên-hiện thưởng biết lấy gì tỏ lòng cảm ân các ngài, vậy nay xin kính biếu tập diễn-thuyết của ông Phan-chu Trinh, nếu ngài nào đã có rồi, khi gửi thư lấy hàng xin cho biết, xin thay bằng máy thứ sau này : tuy ý có ngài chọn. Tây việc ông Phan-bội Châu, tập Pháp-Việt đề-huề, tập Việt Nam Minh Trị, Tân-Nhâm Nhân-Dần, Việt-Nam Quốc-Hồn, Tân-Nhâm Quốc Tây và tập những tin-tức về du-luận về ông Phan-bội Châu, là dân thương nước của ông Nguyễn-thượng-Hiền. Nay kính

NGUYỄN-TIẾN-HÀM dit THUẬN-THÀNH
Bottier - Chapelier
7, Rue des Caisses Hanoi



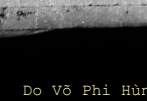
3633 *Nhân dịp Tết, giá trước catalogue của Bản-hiệu hạ 5 %.*



CASQUES en LIÈGE
3$, 2$50 ET 1$80

Mũ làm, máy ép, máy viền,
Rất đẹp, rẻ tiền, ai chẳng thích mua!!

Có bán cả rút, hỗ cao-su và liège để làm mũ.



NGUYỄN-NGỌC-LINH
104, Rue du Chanvre, Hanoi
Fabrique à Khâm-thiên
près Gare Hanoi

● KHÂN XẾP
0$70, 1$50 à 2$30

3037

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền kỳ, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, sau thì đóng hàm 25 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nếp tiền đóng, tiền được ngay khi về, trừng nghỉ có trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu thì đành đứt một tí, thế kẻo sánh không ngại đâu, mà đã được đủ các cuộc rút số, lại được cả quyền số-hữu một cái vé rút quy số mình lựa-chọn.

Vé CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tính kỳ sự cuộc rút số : là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Bán rất số tám kỳ trong một năm sống là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn tận các cuộc rút số kỳ, nên bán vé gửi cho ông chủ nhiệm nhất :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 5526

Việc bán sẽ bắt đầu kể lại ngày 25 Mars 1920, các nhà mua sẽ được kể đến nhận chức

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

PAR VICTOR HUGO

(Suite)

De ce tumulte qui bouleversait sa volonté et sa raison, et dont il cherchait à tirer une évidence et une résolution, rien ne se dégageait que l'angoisse.

Sa tête était brûlante. Il alla à la fenêtre et l'ouvrit toute grande. Il n'y avait pas d'étoiles au ciel. Il revint s'asseoir près de la table.

La première heure s'écoula ainsi.

Peu à peu cependant des linéaments vagues commencèrent à se former et à se fixer dans sa méditation et il put entrevoir avec la précision de la réalité, non l'ensemble de la situation, mais quelques détails.

Il commença par reconnaître que, si extraordinaire et si critique que fût cette situation, il en était tout à fait le maître.

Sa stupeur ne fit que s'en accroître.

Indépendamment du but sévère et religieux que se proposaient ses actions, tout ce qu'il avait fait jusqu'à ce jour n'était autre chose qu'un trou qu'il creusait pour y enfouir son nom. Ce qu'il avait toujours le plus redouté, dans ses heures de repli sur lui-même, dans ses nuits d'insomnie, c'était d'entendre jamais prononcer ce nom ; il se disait que ce serait là pour lui la fin de tout ; que le jour où sa vie nouvelle serait connue [illegible] il ferait évanouir autour de dedans de lui sa nouvelle âme. Il frémissait de la seule pensée que c'était possible. Certes, si quelqu'un lui eût dit en ces moments-là qu'une heure viendrait où ce nom retentirait à son oreille, où ce hideux mot, Jean Valjean, sortirait tout à coup de la nuit et se dresserait devant lui, où cette lumière formidable faite pour dissiper le mystère dont il s'enveloppait resplendirait subitement sur sa tête ; et que ce nom ne le menacerait pas que cette lumière ne produirait qu'une obscurité plus épaisse, que ce voile déchiré accroîtrait le mystère, que ce tremblement de terre consoliderait son édifice, que ce prodigieux incident n'aurait d'autre résultat, si bon lui semblait, à lui que de rendre son existence à la fois plus claire et plus impénétrable, et que, de sa confrontation avec le fantôme de Jean Valjean, le bon et digne bourgeois monsieur Madeleine sortirait plus honoré, plus paisible et plus respecté que jamais, si quelqu'un lui eût dit cela, il eût hoché la tête et regardé ces paroles comme insensées. Eh bien ! tout cela venait précisément d'arriver, tout cet entassement de l'impossible était un fait, et Dieu avait permis que ces choses folles devinsseat des choses réelles !

Sa rêverie continuait de s'éclaircir. Il se rendait de plus en plus compte de sa position.

Il lui semblait qu'il venait de s'éveiller de je ne sais quel sommeil, et qu'il se trouvait glissant sur une pente au milieu de la nuit, debout, frissonnant, reculant en vain, sur le bord extrême d'un abîme. Il entrevoyait distinctement dans l'ombre un inconnu, un étranger, que la destinée prenait pour lui et poussait dans le gouffre à sa place. Il fallait, pour que le gouffre se refermât, que quelqu'un y tombât, lui ou l'autre.

Il n'avait qu'à laisser faire.

La clarté devint complète, et il s'avoua ceci : — Que sa place était vide aux galères, qu'il avait beau faire, qu'elle l'y attendait toujours, que le vol de Petit-Gervais l'y ramenait, que cette place vide, l'attendrait et l'attirerait jusqu'à ce qu'il y fût, que cela était inévitable et fatal. — Et puis il se dit : — Qu'en ce moment il avait un remplaçant, qu'il paraissait qu'un nommé Champmathieu avait cette mauvaise chance, et que, quant à lui présent désormais au bagne dans la personne de ce hampmathieu, présent dans la société sous le nom de M. Madeleine, il n'avait plus rien à redouter, pourvu qu'il n'empêchât pas les hommes de sceller sur la tête de ce Champmathieu cette pierre de l'infamie qui, comme la pierre du sépulcre, tombe une fois et ne se relève jamais.

Tout cela était si violent et si étrange qu'il se fit soudain en lui cette espèce de mouvement indescriptible qu'aucun homme n'éprouve plus de deux ou trois fois dans sa vie, sorte de convulsion de la conscience qui remue tout ce que le cœur a de douteux, qui se compose d'ironie, de joie et de désespoir, et qu'on pourrait appeler un éclat de rire intérieur.

Il ralluma brusquement sa bougie.

— Eh bien quoi ! se dit-il, de quoi est-ce que j'ai peur ? qu'est-ce que j'ai à songer comme cela ? Me voilà sauvé. Tout est fini. Je n'avais plus qu'une porte entr'ouverte par laquelle mon passé pouvait faire irruption dans ma vie ; cette porte, la voilà murée ! à jamais !...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

LI-LỢI VÂN-TRƯỜNG, văn-sĩ Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Ông đã hết sức xem trong cái cơn lay động ấy, có điều gì đích-xác chăng, có kết nên một việc quyết đoán gì chăng, thì chẳng những lo cùng sợ.

Đầu thì nóng lên như lửa cháy. Ông ra cửa sổ, mở toang cửa ra. Trời hôm ấy lại không có trăng sao gì cả. Ông lại vào bàn ngồi.

Một giờ đồng-hồ chạy qua như thế.

Dần dần nghĩ mãi cũng hơi ra một vài mối. Dầu không thấy rõ được cả cái cảnh-ngộ cũng thấy rõ được một vài phần.

Ông tế nhận được ra rằng cái cảnh-ngộ ấy dầu là quái-lạ, dầu là nguy-hiểm, nhưng mà quyền tiện-nghi vẫn ở tay mình.

Nhưng quyền ấy ở mình, thì cơn hoảng-hốt lại càng thêm lợn.

Bởi vì rằng ngoại giả cái mục-đích tối nghiêm, rất thuận tôn-giáo, mà ông đã lấy làm cái phương-trâm của mọi việc cử chỉ, ông lại còn có một cái mục-đích nữa, là bao nhiêu việc tu-nhân tích-đức của mình chẳng qua như đào một cái hố thật sâu để mà chôn mà vùi cái tên mình cũ. Thì ra trong những lúc rảnh việc tĩnh-tâm, trong những đêm thanh không ngủ được, ông duy chỉ sợ nhứt có một điều, là sợ thình-linh ai đọc đến cái tên ấy cho mình nghe. Ông vẫn nghĩ muôn một mà ra như thế, thì thật là một cuộc cùng-tận hết cả; thật là ngày sau-rốt trong cái cuộc đời mới của ông; biết đâu! có lẽ lại là ngày tận-số cả của cái linh-hồn mới ông nữa. Những nghĩ đến câu rằng sự ấy có thể xảy ra được, ông đã khiếp-đảm đi rồi. Giả-sử trong những lúc [illegible] có một thời-kì, cái tên ấy sẽ vang tai ông; cái tên đáng ghê *Jean Valjean* đó sẽ thốt-nhiên từ trong bóng tối vùng ra mà sừng-sững ở trước mặt ông; một ngày kia sẽ có một ánh-sáng rói-rọi lốc ra mà làm cho tan được cái màng huyền-bí ông vẫn bưng-bịt quanh mình; mà cái tên ấy lộ ra lại không có nguy-hiểm gì cho ông; cái ánh-sáng ấy lại làm cho ông được nhờ bóng-tối hơn trước; cái màn ấy mở ra lại khiến cho việc huyền-bí của ông thành ra huyền-bí hơn nữa; cái cơn động-đất đó mà lại khiến cho nền nhà ông thêm vững; cái việc tiết-lộ lạ-lùng ấy, tùy ý ông, lại có thể khiến được cho cái cuộc-đời của ông hóa ra minh-bạch hơn mà lại kín hơn không thể nào có ai thám-dò được nữa; thằng *Jean Valjean* giả kia mà đã xuất-đầu lộ-diện ra ở bên cạnh ông cho chúng-nhân công-nhận, thì ông *Madeleine* là nhà phú-hộ danh-giá kia, lại càng được thêm danh-giá, thêm yên-phận, thêm vẻ khả-tôn khả-kính—giả-sử trong những lúc ông yên-trí rằng cái tên *Jean Valjean* là mai-một đi rồi, mà lại có ai đến bảo ông những câu nói ấy là ngông-cuồng dại-dột. Ấy vậy mà bao nhiêu câu nói phỏng ấy vừa rõ-rệt ra thành những thực-trạng quả-nhiên; bao nhiêu những điều vô-khả-hữu ấy vừa mới thành ra nhưng điều quả-nhiên, xuyên-chứa vừa mới xui-khiến cho những lạy nội ngông nổi dại đó thành ra rành-rành hiện-tại!

Cái cuộc mơ-màng băn-khoăn của ông đến đó thì mới nhờ bóng-sáng mà rạng-rỡ. Bấy-giờ ông mới nom rõ được cái chân-dung của cảnh-ngộ mình.

Ông nghe trong mình tự-hồ vừa mới tỉnh một giấc ngủ-mê, mà dương tối đêm mù-mịt lại thấy mình trượt ở trên cái gì dốc-dốc, dừng ở trên lợi vực sâu, run lên mà không thể lùi lại được. Ông nhìn kĩ, thì thấy ông một người nào lạ, số-phận lầm-lẫn làm sao, lại tưởng là ông mà đem đến xô nhào xuống vực. Thì ra tiền-định đã muốn như thế, trong hai người ấy, ông và người lạ kia, phải có một người ngã xuống, vực mới kín lại.

Ông cứ để yên cho thế-sự xoay-vần cũng được.

Càng nghĩ nó càng thấy rạng cái hiện-tình. Ông tự thú rằng: — Ở chốn lao-hình vẫn có một chỗ địa-vị của ta để khuyết đó, ta muốn làm thế nào thì làm, chỗ khuyết đó vẫn chờ ta mãi, cái tội ta ăn-cướp tiền của thằng *Petit-Gervais*, bất-nhật rồi cũng kéo ta đến đó, chỗ ấy còn để khuyết ngày nào, thì còn có một cái hấp-lực nó gọi ta, đòi ta, dun-dủi ta, sự ấy là một sự không sao trốn-tránh được.— Rồi ông lại minh bảo minh: — Hiện bây-giờ ta có một người vào thay ta rồi; nghe đâu có một lão *Champmathieu* nào đấy, gặp phải cái bước không may ấy. Còn như ta, từ đây trở đi, ở cái chỗ khuyết tại lao-hình thì đã có lão *Champmathieu* đó thế vị, mà ở trong xã-hội thì đã có mình ta đội tên là ông *Madeleine* tại đó rồi, thì còn sợ chi nữa, quì-bồ ta cứ để yên đừng có ngăn-trở thế-nhân đem cái hòn-đá chung-thân đè-nhục mà buộc vào đầu cái lão *Champmathieu* kia, hòn đá ấy cũng như là hòn-đá đậy mả, đã sập xuống một lần là thôi, chứ không bao giờ còn có nâng lên được nữa.

Những tư-tưởng ấy thật là kịch-liệt, thật là kì-quái, dĩ-chí trong lòng ông nghĩ như thế thì bỗng thấy xúc-động một cách vô-khả-giải, mà cái xúc-động ấy phàm người-ta trong một đời chỉ thấy đến hai ba lần là nhiều, tự-hồ một cái cầu-cấp của lương-tâm, phàm trong lòng ta mà có điều gì khả-nghi, thì lương-tâm mới quản-quại như thế, trong cái quản-quại ấy có ý mỉa-mỉếc, có ý cười-cợt mà lại có ý ngao-ngán nữa, có thể gọi được là một tiếng bật-cười trong lương-tâm vậy.

Bỗng ông lại thấp nến lên, mà tự mình bảo mình rằng:

— Ô hay! chẳng biết ta sợ cái gì? Làm sao mà ta lại nghĩ-ngợi phân-vân như thế này? Nay ta là yên thân rồi. Không còn phải lo-ngại chi nữa. Xưa kia còn có một cái cửa bỏ ngỏ, còn e rằng cuộc đĩ-vãng có thể lội qua cửa ngõ đó, mà sấn vào cái cuộc đương-kim sinh-hoạt của ta được. Bây-giờ cửa ấy đã xây bịt kín lại rồi! không còn bao-giờ có mở ra nữa!...

(Còn nữa)

Tự do diễn đàn

Giúp cho công-việc cải-lương ở chốn thôn-quê

Ở chốn thôn-quê ta hãy giờ, nhà nho-học còn hiếm, mà phần nhiều đã đành phận « lão giả an chỉ » và sinh lòng yếm thế rồi; việc công ích công lợi chỉ để cho bọn tự xưng « tân sĩ thanh niên » kia mặc mày cho qua ngày tháng, như thế muốn cải-lương sao được.

Bây giờ muốn cải-lương làng phải cải-lương người trước đã. Hãy xem trong mỗ làng trừ những người cựu-học ở-dể được bao nhiêu người biết chữ, trong mấy người biết chữ được bao nhiêu người kiến-văn rộng-rãi. Nếu giục sự cải-lương cho các sĩ kỳ bây giờ thì kết-quả thế nào cũng biết trước được. Chúng ta là những người lòng sự với chính-phủ, không thể tự tay mà làm được thì có thể giúp họ không? Muốn giúp họ rư o phải ng i thế nào cho khỏi [illegible] công nông ấn?

Trong bọn ta, vừa bèn chính vừa bèn giáo, có nhi u người cũng có dư th. giờ, nhưng p ần nhiều đều g tni giờ dư ấy để mưu sự lợi riêng c o mình thôi hoặc làm ra cuộc náy cuộc nọ để giải trí, để mua vu, nào l-đào, nào âm-nhạc, nào đ b c, nào xướng ca.... sao n ên tì lương cũng thấy thiếu ồi tư n họ lẽ nào không có cách « giải-trí » cao thượng hơn; để chẳng qua là c ra làm việc n người ta thế nào mình cũng đua nhau mà làm thế ấy. Cũng có người dàng một l thì giờ rảnh xem báo-chương, đọc sp-chí cũng có cái tư-tưởng rộng rãi nhưng không biết được mấy ai đem tư-tưởng ấy mà truyền bố cho ai kooing.

Vậy bèn giáo-chúng ta, tôi nghĩ rằng này, nếu để có công bày vẽ cho học trò các trường, thì cũng thêm một chút công này nữa để giải trí cho lnóc, kẻ giáp của người giáp công-bột sự chi-tiêu xa xỉ, để giúp hạt giống cải-lương, thử xem về sau kết-quả ra thế nào. Hãy chung góp mỗi tháng mỗ người mất l mua sách mua báo một lần, còn lập nhiều trường tư nhỏ trong các làng để dạy những trẻ con dân từ 40, 50 tuổi trở xuống t 15 tuổi bà con cái muốn học càng tốt lắm. Nỗ làng lựa lấy ba bốn người biết quốc-ngữ, nhất là các thầy giáo cựu, bày cách cho họ dạy vẫn quốc-ngữ, cho đến biết viết biết đọc. Định thì giờ về lúc họ đã xong công việc hay lúc họ chưa ra đồng, như buổi mai khi 6, 7 giờ, buổi chiều khi 5, 6 giờ. Nếu trường đã gần và các thầy giáo tập kiểu giảng giải, thì ngày nào ai nấy cũng lo làm mau rồi công-chuyện, chớ không đứng lên ngồi xuống cho tốn ngày mà về nữa đâu. Các thầy giáo tập đó, cũng có người nghèo cực, nên không rảnh mà ng i đến ích lợi chung; nếu họ gia công tới bọn ta sắp mỗi tháng vài ba đồng cũng được (1) Chỗ học thì định nhà ở của các thầy ấy hoặc chỗ trường thầy ấy. Làng nào hương chức tốt mối ngư i chung xép một tí mà trả cho các thầy ấy cũng được. Tiền có dư ra, tập trong mỗi phủ huyện vài ba thư-viện, lựa t ong s h em a sẵn t.ộ ma phê-thac; thư viện gồ để tạ nhà mộ người thông-sự hay hương-chức nào. Ngày nghỉ các viên anh em mua, hội lại thư-viện mình b n sự lo lợi chung cho hương chức cũng một tại đó. Muốn khỏi mất thì giờ, lúc rảnh ở nhà đi ch trước một vấn-đề thích thời bèn tập vào một quyển vở, đến chỗ họp-tọa đọc lên cho ai nấy đều nghe. Còn các giáo-sư, mỗi buổi sáng sớm n ột n y thì năm hội các hương chức và các giáo-tập trường tư nơi thư-viện lựa vài người học hạo cho họ n.be. Muốn khỏi mất thì giờ thì các gi o-sư p ải lựa bài trước. Sau cho các giáo tập mượn sách quốc-ngữ hay báo gì tiết-yếu để họ đọc no nghĩa nghe. Các người đến học vẫn quốc-ngữ đó, học rồi lần mò cũng sẽ nghe độ câu chuyện của giáo tập nói về vệ sinh, luân lý, canh-trí, địa dư... Nghe phải chịu ấn, cho nhớ rồi hết chuyện t o. Lúc hội đồng đó, có đàn bà con gái cũng cho nghe; Lựa bài nên lựa những văn để lẫn chung, còn sự g, mic-mẻ lắm không nên bèn đến, v đối khi phải sai lắm vậy. Bao nhiêu vấn-đề tự mình bàn ra thì đến nên đem hết bàn cho hội đồng thì sự giáo học đã, rồi mới được đem cho ông giáo-chủng. Trong khe trong mỗi làng người biết đọc biết viết biết tính toán nhiều, người không biết đọc biết viết tính toán nhiều, thì chẳng lẽ gì dân thôn-quê không hiểu cảnh ngoài mình. Miễn là chúng ta tận tâm là được.

Người nào làm việc trong địa-hạt mình hãy thi-hành sự ấy trước đi, rồi sau này anh em ta sẽ xin mỗi làng bỏ một hương-sư, mà hương-sư nào ở đâu thì cũng xin bỏ vào đấy, có thiếu có dư rồi sẽ hay nghị điều thế, hay cho phép họ lựa ruộng nào làng nào tùy thích như đời quan đốc-học mọi năm trước vậy. Sau nữa anh em ta sẽ xin cùng Chính p ủ nước xin bỏ vào tỉnh phủ ấy, cho được dùng thi giờ đã xứng đáng, được ích mình lại lợi người nữa.

Tôi cứ g phải là người ưu thời mẫn thế gì, n ung ngu i đời ai thấy đều ích lợi c ũng muốn làm. Sức tôi phải cần nhân người: tôi mới dám đem ý kiến-cận mà bày-tỏ cùng anh em. Nếu tôi tính sự cải-lương một trư g địa hạt tôi, không phải ý tôi tỉ h ỷ ám, chẳng qua là ở đâu quen phong tục đó, b ết c ng bọn tôi rằng mới tìm được phương được thần hậu V ngư a p ần nhiều n ôn làm lợi cho ai, tại đất vở địa ợi mình có lẽ gần tâm hơn.

Ao ước lời vụng câu quê, mà mình cảo cũng độc giả các tọa, n ải nào thương ở, tri mình ý vậy, xin đ y bỏ cho cuộc phê quấy.

Lục-tỉnh, Đỗ-đức-Vũ.
(Quảng-nam)

Luyện tập quốc-văn

Đây-tớ phản thầy

Một buổi chiều tà, mặt giời mới gác núi, chàng đã thu không một cậu học-sinh ngồi trên con tàu ngất ngưởng, bước thấp bước cao, trên con đường gồ ghề quanh quẩn, vừa ngẩng mặt trông giời thấy sắc vàng tía tía, rồi xuống đất mặt mẫn cỏ dặm xanh dì lại thêm con đường tan hút nẻo xa, cậu vội vàng tìm chỗ trọ, thì ngay bên đường có một hàng cơm liền đất tìm đi vào, ăn uống dần đấy vào phòng nghỉ để sáng mai lên đường cho được sớm sủa. Lúc sáng cậu trở dậy thấy một người mặc có một cái áo lót mình, nom ra dáng con nhà, nhà lệ mới nhận là người bạn, đang hốt-nhoảng tới-lui, vội kêu lên rằng: « Trộm!! .. trộm!! quân trộm giới hà !!!... già gan thật!... dám lấy cả của ta nữa!!! .. à đây-tớ phản thầy!!... bớ anh quân!!..... mau mau hoàn giả ta ngay với hành-lý, không thời ta về Pha-lê tâu với hoàng-thượng, người là quân phản quốc, quân cướp đường của ta đó! » Người anh quân đứng đấy run run sợ sợ, với vã y vàn lạy, rồi đi đất mặt con ngựa đến rồi đưa cả tiền lộ phí và y-phục cho người ấy. Vốn người mặt tr m là một nhà văn-sỹ, tuổi còn trẻ, đi vơi một người đầy-tớ đến Pha-lê, c ẳng may đến nửa đường thì lâm nất, bèn bảy ra một kế người ấy vơi đầy tớ vào hà g com ăn uống no say, đều vứa đem c o đầy-tớ đất ngựa và quần áo của mình đi, rồi giả tiếng là mất trộm, để lấy tiền lộ-phí về Pha-lê

Tính cờ gặp gỡ, cậu học-sinh lại giúp người ấy cũng đi một đường với mình, liền xông cương ngựa sáng đi, chuyện-trò, nghĩa xưa, ý hợp tâm đầu, tương tâm tương đắc, người kia đem sản chuyện sáng ngày kể cho người nghe, cậu học-sinh nghe xong nét điều-nhiên không hề nói năng gì cả, sự việc rong ruổi mà đi Người kia thấy vậy, liền nói tiếp luôn rằng :

— « Thưa ngài, khi chúng ta trở lại qua đây, nếu tôi đem giết anh chủ quân ngựa và tiền, lại cho nắm lấy tiền thưởng nữa thì thần ngạo nhiên biết bao! ngài xem tôi có điều không? thật là thần kết »

Cậu học-sinh mỉm cười và cứ làm thinh như không. Quang âm thấm-thoát; chẳng mấy chốc mà ngày qua đêm tới. Pha-lê đã gần tới nơi. Hai người cùng nhau vào một hàng cơm mà người ấy đã dặn trước đưa đầy-tớ đây ở đấy. Lúc người ấy vào, với-vàng hỏi chủ-quán có đầy-tớ ở đây không, thì chủ-quán kịp đưa cái tạo cho người ấy.

Lúc xem xong thơ, toát mồ-hôi, gật đầu rồi một lát, rồi đưa cho bọn xem. Thơ rằng :

Tana chủ,

Tôi là đạo-tớ, nên phải nghe theo, kẻ cả đã định, tôi dâu dám chối, những tiền tờ phí đã đủ, còn thừa hai ngựa già độ trăm quan, xin chủ rộng lòng, tương kì tôi đó, cho tôi về quê, an thân lập nghiệp, hưởng nốt tuổi trời. Thiết tưởng, chủ rộng lượng, chẳng kém chi chủ sẵn chủ, đã cho chủ đó. Ngựa ấy nên tôi cũng muốn trả cho chủ, chẳng chủ sẵng c ẳng nỡ lòng nào tiếc nỗ tôi-tớ...

Nay bái thư...»

Cậu học-sinh xem xong, vỗ tay cười rầm lên, kêu to lên rằng : « điện hỏi!... điện nỗi!!!.. Người ấy thấy vậy cũng bật cười lên mà nghĩ-ngao rằng :

Còn duyên tớ ở với thầy,
Hết duyên tớ tách bỏ thầy một nơi.

Lê-kim-Kê dịch thuật.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 30 Juin 1926
THƯỜNG SƠN NGHĨA PHỤ

Tối thứ năm 1er Juillet 1926
LIỆT NỮ BẮT CANH NHỊ PHU

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

CUỘC THI Ô-TÔ TRUNG BẮC-KỲ

Xe ô-tô 12 c.v. ROLLAND-PILAIN

Khởi-hành ngày 5 Juin hồi 13 giờ
tới ngày 6 Juin hồi 11 giờ 6

Đi đường cả thảy mất 22 giờ 6

Kể cả lúc qua đò, lúc đỗ, lúc lấy dầu, lấy nước

Đỗ đồng mỗi giờ được 59 km.

Nhanh hơn lần trước được 3 giờ 6.

Đi nhanh như thế là nhờ về dầu Spidoléine rất tốt, và đèn Marchal rất sáng.

Những bài từ đầu, đã in thành bốn quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . . . . 0 $ 20
— II	203 —	. 0 45	
— III và IV	159 —	. 0 35	Cả bốn quyển gửi làm một gói 0 40
— V và VI	198 —	. 0 45	

(1) Cứ ai muốn giấy viết không được, bảo tôi xi giùm mà cho.

AI CÓ AUTO XIN NHỚ :

Hiệu TRẦN-XUÂN-NGHĨA, 7, Rue du Chanvre, Hanoi, bán: các kiểu kính (Pare-brise d'auto), cói điện, cói tay, ruột gà, bông gạo, số Algérie để làm đệm auto, chai đựng nước sông và nước đá để đi đường.

Xin viết thơ lấy giá. 5.650

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc Hanoi

Tối thứ tư, 30 Juin 1926 này, bản-viện sẽ cho bạn hát Tân-Lập-Ban thuê nhà hát để diễn tuồng cải-lương Nam-Kỳ tấn « SONG-PHỤNG-TIẾT-CHINH ».

Tối thứ-năm 1er Juillet
diễn
MA CỜ-BẠC
Bi-hài kịch
Hát chèo cải-lương

Thời-sự rất hay và buồn cười, nhiều đoạn rất bi-ai, có làm giọng than-vãn hát chèo nghe êm-ái. Vở hát đã xuất bản, có bán tại Rạp hát. Bán vé từ tối thứ tư.

Tối thứ sáu 2 Juillet 1926
diễn tích
TẠI MÌNH NÊN NỖI
Hát chèo cổ

Khác tình mượn tiếng từ-bi;
Ối qua đường để ai vì tình.
Cái thân dơ dáng giại hình;
trông ai mà chẳng thẹn mình lắm ru!

誌雜南安
An-Nam tạp chí

REVUE DE L'ANNAM
Direction, Rédaction, Administration
50, Route Mandarin
Hanoi (Phố hàng Long gần ga) Tél. n° 530
Chủ-nhân
TÂN-ĐÀ, NGUYỄN-KHẮC-HIẾU

Tôn-chỉ của Bản-chí là: dồn tự luân-thường, phù thực phong-hóa, mong cho đại đa số quốc-dân có tư-cách. Ngoài ra thời các việc thực nghiệp, thường-thức, văn-học, triết học, cũng là những thời sự trong ngoài, xin dập-đồi trực kỳ có công hiến Độc-giả.

Mỗi tháng ra hai kỳ, sẽ bắt đầu từ tháng Juillet tới đây. Giá tạp-chí mỗi số 0$20; nửa năm 2$20; cả năm 4$00.

Ai muốn đăng quảng-cáo, xin viết thư về hỏi. Bản quan sẽ đưa giá. 5.714

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
● Lafon và Lacaze ●
có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỹ-nghệ
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Furan

ÍT KHI CÓ! ÍT KHI CÓ!

Pervenche

MỚI BÁN CHIÊU-HÀNG

từ ngày 6 Juillet đến ngày 6 Août mà thôi

Xe-đạp đáng giá 52$ lại chỉ bán có 32$ mà thôi

Vì muốn cho ai ai cũng đều biết những thứ xe « FURAN » và « PERVENCHE » là thứ xe vừa tốt đẹp, vừa rẻ tiền, nên có bán chiêu-hàng từ ngày 6 Juillet cho đến ngày 6 Août mà thôi :

		Bán buôn :	bán lẻ :
Xe-đạp « FURAN » hay « PERVENCHE »	không có đồ phụ-tùng. . . .	26$00,	28$50
» » »	một máy hãm, có đồ phụ-tùng.	» 28.00,	» 31.00
» » »	hai máy hãm, có đồ phụ-tùng.	» 29.00,	» 32.00
» » »	một máy hãm, có đồ phụ-tùng, một carter và một đèn. . .	» 30.00,	» 33.00
» » »	hai máy hãm, có đồ phụ-tùng, một carter và một đèn . . .	» 31.00,	» 34.00

Gởi đi khắp Đông-dương rất cẩn-thận.
Nhân dịp tốt này, các qui-khách nên mau mau mà mua.
Có bán các đồ phụ-tùng về xe-đạp và xe-nhà, giá rất hạ.
Các thứ xe-đạp chỉ có ít thôi, qui-khách nên gởi ngay giấy mua cho M. DEBIOLLE là đại-biểu độc-quyền ở Đông-dương này, số 57 và 59, đường Quan-thánh, Hanoi. Giây nói số 520
3057

Hiệu kim-hoàn
● HOÀNG-QUANG-THIỆN ●
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DECORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kim toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại nhà tôi, xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì. 3022

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$50

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

Rượu bổ-đào:
● TONIQUE TONKINOIS ●
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



● Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn tại không ai có thể tin được!

● Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam ưu Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thầy-thuốc và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn: từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trong thời tạp chí báo này.

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Ai mắc các bệnh ấy mà khó thở, mà đau tức, nên dùng thuốc Abyssinie Exibard bằng bột (REMÈDE D'ABYSSINIE EXIBARD en POUDRE) thì bệnh sẽ đỡ ngay. Bỏ bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập-tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu in thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (CIGARETTES D'ABYSSÉNIE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái bằng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu :



Gởi bán tại { BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

DELEULE & DETOUILLON
● *76, Phố hàng Trắng, Hanoi* ●

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :	
Thượng hảo hạng	62$00
Hạng đi đường xa B.	52.00
Hạng đi đường xa A.	50.00
XE-ĐẠP ALCYON :	
Thượng hảo hạng	60.00
Hạng đi chơi	52.00
Hạng đi đường xa.	48.00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR »	40.00

3056

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Tình cảnh quí tuy nhà báng làm reo. — Trong 120 thầy làm reo, lần lượt trở về làm hết 35 thầy, hiện nay còn 85 thầy còn ở ngoài, nhứt định chừng nào ông quản-lý nhà báng cho hai thầy bị đuổi trở lại làm thì mấy thầy mới chịu trở lại làm. Nghe nói có nhiều thầy nay hối hận mới rồi, mai bán mặt nọ đặng lớp tiện xài, lớp trả tiền phố, tình cảnh khổ nỗi nghe rất thảm thương.

Vụ việc rải giấy cổ động đình công. — Bữa thứ năm 17 Juin vừa rồi đã xử vụ hai người rải giấy bị bắt là M. M. Trần-văn-Lâm và Đỗ-xuân-Viện.

Ông thầy kiện Lefèbvre xin đình lại tám sửa, song tòa không cho.

Đồng 10 giờ tòa bắt đầu xử. Hai người khai tên tuổi quê quán xong rồi, quan tòa hỏi về việc rải giấy cổ động đình công, thì hai người khai rằng bỏa chẳng rải giấy rải đó không phải tự nơi tay hai người, hai người chỉ sao lại cái giấy ấy mà rải thêm ra, chớ ý muốn cổ động như thế, lại đã cho anh em đình công một vài bữa, cho Canh-sát hỏi tâm mà xử trị vậy. Nguyễn-an-Ninh, chớ chẳng phải xúi người ta đình công mãi.

Hai người trả lời qua loa xong rồi, kế có thầy kiện Guermeur đứng lên cãi giáp cho hai người hiệp với ông thầy kiện Lefèbvre. Hai ông thầy kiện hôm nay bào chữa không chắc phải là mới em xem, chỉ chẳng rõ đem những điều pháp luật và công lý ra mà nói, làm cho quan tòa phải cảm động. Tới khi tuyên án quan tòa buộc tội mỗi người 4 tháng tù, song cho được nhờ án treo, hai người còn chẳng án tòa còn trên.

Ra tòa hôm nay lại còn có xử mấy người bị xúi mua đồ nọ mà tìm trong mua thấy có súng sâu, tạo như tuồng cầm thì ai cho sáng mà không có giấy phép thì là sáng lậu. Nên tòa có hỏi ông Phan-văn-Trường thì ông đ.p rằng sáng ông mua ở bên Tây, và lúc đó chưa có nghị định cấm, còn ông Bouyah-dinh-Dần thì khai rằng sáng đó đi tìm mặt ông Tây khác gởi cho ông, miễn ông Tây đó về Tây ở ông chưa gặp thì được về cũng không tự-tiện bỏ đi được. Kết ra cũng là việc nhỏ mọn nên tòa kêu phạt ông Nguyễn-đình-Trị 50 quan tiền vạ ông Phan-văn-Trường, 25 quan tiền vạ, ông Huỳnh-đình-Điển 25 quan tiền vạ. Còn ông Dejean de la Bâtie thì vì nhà báng có tìm thấy một khẩu súng sâu, song vì ông là người tây, nên giao qua Tòa án Tây đến tuần lễ sau mới xử.

Vụ xé nhà tìm thấy súng thì hôm nay tòa đã xử xong rồi, duy còn những giấy mà sở sách trong khi xét nhà của người đã tìm thấy thì chưa thấy Tòa định đặt ra sao, và việc xét sổ sách hộp trà ông Bùi và cuộc phỏng điền ông Phan thì hiện Tòa cũng chưa nói gì. Bởi có một tại gian quyệt kia muốn phá hoại cái nghĩa vụ của chúng ta và làm cho rã rời đoàn thể, nên mới gian cớ rằng chúng ta muốn lợi dụng cái món tiền có để ít trăm ngàn đó mà toan tính việc kia việc nọ song chẳng bao lâu đây Tòa cũng xét thấy một cách rõ ràng, và sổ sách làm đều phân minh cả.

Đ. P. T. B.

NHÀ BÁ-CHUÔNG
Được miễn Báo-chí MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường Hô-hấp thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Urotropinal

Giá 1$80 một lọ

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được rõ: hễ ai đóng tiền mua báo thì phải nói trước. Vậy các lĩnh-gửi ông nào mua thì gửi mẫu chung bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không có tiền. — Mong bốn tập thời-đại

Chè mới đã đến

Bản hiệu vừa mới nhận được các thứ chè liên-tâm và ô-long mới như sau này :

Chè Kim-thái liên-tâm ô-long
» *Kông-thái* » »
» *Tâm-nguyên* » »
Chè như-ý liên-tâm
» *Tam-hỉ* »
» *Ngũ-phúc* »
» *Long-thái* »
» *Kim-mận* »
» *Minh-thái* »
» *Tân-thái* »

Những thứ chè này là rất tốt, nước nhỏ và nước xanh, mà mầu hương lại đượm. Chỉ có bản-hiệu sang trước hơn cả, mà bán đã được nhiều người công-nhận cho là một thứ chè tốt. Vậy bản-hiệu xin mời các ngài chiếu-cố cho. Bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm.

● KIM-THÁI kính cáo ●
3, Rue des Cantonnais, Hanoi

Hoa Đào Trước Gió
(HẠN-THUYỀN TIỀN HỒ-LANG)
(Nghĩa-hiệp (tiểu-thuyết))

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0$65. Cước phí 0$30. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho :

M. NGÔ-XUÂN-HỌC
Trung-kỳ Tân-Yên, Hanoi. 5.688

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại



Agents généraux en Indochine : CHARBONNEL FRÈRES, Saïgon

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐỘM
THUỐC HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của hãng Leroy-y Guillié



Tỏ tên thuốc cần nay thuốc ELIXIR có chữ ở trong của quay Leroy-y Guillié ấy làm thêm bội phần trong những bình HUY PHÚC đau trong TỲ VỊ, đầy bụng, TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐẦU MÌNH, HẾT VÔ DÀ, hoặc CHÓN MƯỚC, HỒNG KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÁM, CHÉ CHÓC, HOẶC BỊ SỐT RÉT, cũng TRỪNG LẠI TRONG BỊNH.

Ấy là một thứ THUỐC BỔ có thêm và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT ĐẠ-TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi HẠNH bay là MẤT MÁU rất nhiều nên phải dùng thuốc này.

Bổ SỈ thuốc trị đàn nào mà không có đồng ký tên PARL, GAGP, thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
hiệu cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của hãng Leroy-y Guillié.

Chánh số bộ thuốc xổ là nhứt: PHIL. GAGE FILS, viết bằng bảo chữ ký nơi hộp, hãng GUILLIÉ ET GERMAIN nơi số 8 đường St Sulpice PARIS, GAGP. thì chớ dùng.

ĐỐ TRỊ CÁC BỊNH PHONG KỲ SỞ MÃO

RHOMNOL

Của các nhà Laboratoire Leprince, là một thứ thuốc bổ rất mạnh, cho những người vì lao-động quá mà suy-nhược, và những người nhọc-mệt trí-não, bổ thần-kinh, rất linh nghiệm.

Thuốc viên: Mỗi ngày ăn hay 6 viên.

Tại tất cả các nhà Bào-chế có Bảo-kỳ đều có bán.

RU'Ợ'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện. Làm bằng đường tin anh.

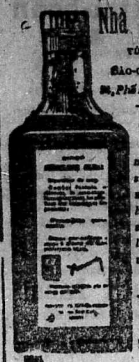
BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mỏ lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Nếu ai mắc phải bịnh tiêu ra máu và giang-mai-dù lâu hay mới, xin cứ dùng thuốc này thì mau được mau khỏi, không tốn kém lại không sợ về đường sinh dục nếu lập theo đúng thuốc của hiệu Dr NGỌC LIÊN, n° 26, Rue Principale à Dap cầu, về Kiên-y là một nhà chuyên-trị hết thảy bịnh kín có số tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen tự mình tả ở sau mới gửi lại.

Ở Hà-nội có một hiệu Kim đức ở số 75, phố hàng Bồ và ở Hải Phòng Nguyễn phố Paul-Bert làm sạch-tỷ bán sỉ.

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.



Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
58, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mẩn, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay sẻ kèm huyết sinh ra rào phát, làm cho hay ho dị.

Ấy là:
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÔ 1$40

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
Thầy khoa y-sinh
26, Phố hàng Đường, Hanoi

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
62, Rue des Cantonnais, 62
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 255

Bán-hiệu ai vẫn quen các thứ vải nhiễu, hàng tàu nhiễu lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có vẫn có hoặc to Bắc-kỳ như thứ nguyên, tỉnh, tạp, hàng, quí, sản vật, có hàng Saigon như tỉnh, thổ, sản vật.

Hay mới có đủ các mặt, từng thứ, mọi đủ mà rộng tính. Nhưng hàng nay bán buôn từng miếng, cho hàng bán lẻ nơi không có mẫn gửi đi xét định, vì hàng sản nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà xem, còn ở xa thì cứ thư về, bản-hiệu sẽ gửi mẫn rõ tường tận.

Cẩn-bạch
YU-WO-TSEONG

Hỡi các người mắc bệnh trĩ,

nào các ông đã chắng đã thử nhiều thuốc mà không khỏi, xin các ông hãy dùng thuốc hiệu PHARMACIE MONTÈS, chắng đã có ngay lập tức mà chắng khỏi hẳn, thì xin trả lại tiền.

Ở Phnom Penh nơi hiệu bào chế COPIN, FRÈRE et Cie, và ở Hanoi, nhà thuốc LAPORTE & LAGARDE.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

Giá một ống sáu cachets



Thuốc chữa bệnh rất rẻ mà rất thần-hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường làm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hà-nội, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bạn-quán xin cáo ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đến hỏi bản-quán, thì cho biết rõ số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán kỳ, để cho người làm đi tìm kiếm. Xảo cáo ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc nhầu quá, không nhìn được được, thành ra nhiều khi bản-quán không hiểu ai mà trả lời.

Rẻ thuốc bột
SUDOL
thì tức khắc tuyệt nọc
RÓM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau róm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI 3002

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con nít, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Iodonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90 3001

ĐỒ KIM-HOÀN
BIJOUX GOLDTUBÉ
Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam
2 fr.00
Tiền cước: 0.60



Các thứ nhẫn gọi là BAGUES ECUSSON trên này, thực là chắc chắn đúng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc khắc cả tên như « MARIE » « SUZANNE », « SOUVENIR », giá: 1 fr. 75. Xin quý-khách biên số cỡ nhẫn nhẫn muốn mua.

Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, cỡ của ngài không vừa 2, thì chuyển tên sau bản hiệu sẽ tiền lại trả.

Cần như cỡ nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy bỏ, khoét một cái lỗ vừa đầy ngón nhẫn. Rồi gửi một cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu nhẫn.

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon F
211, Rue Saint-Honoré, PARIS
thì chuyển tên sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyền Co-bold có vô những đồ tặng.

TRÉPARSOL

Thuốc này các thầy thuốc đều dùng. Ở các nhà thương Đông-dương đã thí-nghiệm. Là một thứ thuốc tốt, rất công-hiệu, để thay thuốc tiêm (914).

Để trị bệnh-lị.
Bệnh giang-mai.
Bệnh sốt-rét ngã-nước.
Ống lớn 30 viên. Ống nhỏ 15 viên.
Ở các nhà Bào-chế có sách dặn bảo mọi việc về cách dùng. 3051

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng đạ dầy, đau đạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi 3004

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA



cũng là diện mạo già đi,
là bởi các chất
dựng nên da khô đi.
THỬ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON
PARIS



giữ cho da mềm-mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cám thử, và các dâu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

Dù các ngài đau dạ dầy đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn dã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:
Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ỷ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi 3003

COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt: 0$30

SỘC-QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi 3002

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐÈN THẮP NGÀY HỘI

Đèn giấy thắp ngày hội, giấy mũi, dây bằng giấy bồi, cao 19 c/m . . . . . Mỗi cái: 1 fr. 00

Đèn ban-lông, giấy mũi. Mỗi cái: 4 fr. 50, 3 fr. 00 và 2 fr. 00

Pháo thăng-thiên RUGGIERI, bằng hộm kèm.
Mỗi hộm: 1.750, 1.350, 1.000, 750, 500 và 350 fr. 00

Thuốc pháo Bengale đỏ và xanh.

	Số 2	Số 1	Số 0
Mỗi cái:	3 fr. 50	2 fr. 50	2 fr. 00

Pháo thả các mùi. . . . . Mỗi cái: 0 fr. 65

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp
Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 89

NÊN ĐÈN ĐÓ MÀ HỘI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre:* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3002

Trong các thứ rượu Cassis
thì
RƯỢU CASSIS FOURNIER
DEMARS
là
NGON NHỨT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh. 3007